

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

**“TASDIQLAYMAN”
Qo‘qon davlat universiteti
rektori D.Sh.Xodjayeva
2026-yil 6-mart**

**60111300-“MUSIQA TA’LIMI” TA’LIM YO‘NALISHI BITIRUVCHI KURS
TALABALARI UCHUN “MAXSUS (MAJBURIY) FANLARDAN” YAKUNIY
DAVLAT ATTESTATSIYA SINOV DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’im yo‘nalishi:	60111300-Musiqqa ta’limi

QO‘QON-2026

Ushbu dasturda 60111300-Musiqa ta’limi yo‘nalishi kunduzgi ta’lim shakli uchun “Musika o‘qitish metodikasi va maktab repertuari”, “Musika tarixi”, “Umumiy pedagogika”, “Umumiy psixologiya” fanlari bo‘yicha yakuniy davlat attestatsiyasini o‘tkazish tartibi, baholash mezonlari, savollari va o‘quv adabiyotlari hamda elektron ta’lim resurslari ro‘yxati keltirilgan.

Tuzuvchilar:	E.B.Qobilova	Qo‘qon davlat universiteti Musika nazariyasi kafedrası mudiri, professor
	O.Sobirova	Qo‘qon davlat universiteti Musika nazariyasi kafedrası assisent o‘qituvchisi (PhD)
	U.Raxmonov	Farg‘ona davlat universiteti, Musika ta’limi va madaniyati kafedrası dotsenti, O‘rta maxsus ta’lim kasb hunar ta’limi a’lochisi
	Z. A.Xolmatova	Qo‘qon davlat universiteti “Pedagogika” kafedrası mudiri, Dsc, professor
	D.A.Saliyeva Sh.Ibragimova	Qo‘qon davlat universiteti “Psixologiya ” kafedrası mudiri, ps.f.n, professor Qo‘qon davlat universiteti Psixologiya kafedrası v/b dotsent.
	A.Lutufullayev	Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Musiqiy ta’lim” kafedrası, mudiri, professor
Taqrizchilar:	N.Erkaboyeva	Qo‘qon davlat universiteti “Pedagogika va psixologiya” fakulteti dekani professor, p.f.d
	D.Murodova	Farg‘ona davlat universiteti, Vokal va cholg‘u ijrochiligi kafedrası dotsenti, (PhD)
	Sh.Raximov	Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Musiqiy ta’lim” kafedrası dotsenti
	U.Maqsudov	Farg‘ona davlat universiteti Pedagogika kafedrası (PhD) dotsent
	E.B.Qobilova	Qo‘qon davlat universiteti Musika nazariyasi kafedrası mudiri, professor

Qo‘qon davlat universiteti Kengashining 2026-yil 6-mart 7-sonli qarori bilan tasdiqlangan.

“Musiqqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari” fanining mazmuni.

“Musiqqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari” fani bo‘lajak musiqqa o‘qituvchilarini umumta‘lim maktablarida samarali pedagogik faoliyat olib borishga tayyorlashga qaratilgan muhim kasbiy fanlardan biridir. Ushbu fan musiqqa ta‘limining nazariy asoslari, metodik tamoyillari va amaliy jihatlarini o‘z ichiga oladi. Mazkur fan doirasida musiqqa ta‘limining maqsad va vazifalari, uning tarbiyaviy, estetik va ma‘naviy ahamiyati o‘rganiladi. Shuningdek, darsni rejalashtirish, mavzuga mos metod va usullarni tanlash, interfaol yondashuvlardan foydalanish, o‘quvchilarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olish kabi masalalar yoritiladi. Musiqqa darslarida qo‘llaniladigan zamonaviy pedagogik texnologiyalar, innovatsion metodlar ham fanning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Fan mazmunida musiqqa darsining tuzilishi, uning bosqichlari, dars jarayonida vokal-xor ishlari, musiqqa tinglash, musiqiy savodxonlikni shakllantirish, ritmik harakatlar va ijodiy topshiriqlarni tashkil etish usullari keng yoritiladi. O‘quvchilarda milliy va umuminsoniy qadriyatlarini shakllantirishda musiqqa san‘atining o‘rni alohida ta‘kidlanadi. Maktab repertuari masalasi fanning amaliy yo‘nalishini tashkil etadi. Unda umumta‘lim maktablari uchun tavsiya etilgan qo‘shiqlar, xalq kuy-qo‘shiqlari, bastakorlar asarlari va zamonaviy musiqiy namunalarni tanlash mezonlari o‘rganiladi. Repertuari tanlashda o‘quvchilarning yosh xususiyatlari, ovoz diapazoni, ijrochilik imkoniyatlari hamda tarbiyaviy ahamiyati hisobga olinadi. Milliy musiqqa merosi namunalaridan oqilona foydalanish, ularni o‘quv jarayoniga integratsiya qilish usullari ham muhim o‘rin tutadi. Shuningdek, fan doirasida darslik va o‘quv-metodik qo‘llanmalar bilan ishlash, notalarni o‘qish va tahlil qilish, sahnalashtirish elementlarini qo‘llash, maktabdan tashqari musiqiy tadbirlarni tashkil etish kabi ko‘nikmalar shakllantiriladi. Bu jarayonda musiqqa o‘qituvchisining kasbiy kompetensiyalari, pedagogik mahorati va ijodkorligi asosiy omil sifatida qaraladi. Modul-kredit tizimida ta‘lim olayotgan talabalar “Musiqqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari” fan dasturi kunduzgi ta‘lim shakli 2-kursning 3-4-semestrlari o‘tish rejalashtirilgan. Talabalar yakuniy davlat attestatsiyasida “Musiqqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari” fanidan imtihon topshirishi belgilab qo‘yilgan. Musiqqa ta‘limi va tarbiyasining mazmuni, tashkil qilinishi, turli shakllari va metodlari haqida asosiy ma‘lumotlar berish. Musiqqa ta‘limi va tarbiyasi sohasidagi ilg‘or tajribalarni umumlashtirish. Darsdan tashqari musiqiy pedagogik amaliyot bo‘yicha metodik adabiyotlarni mustaqil o‘rganishga tayyorlash va zaruriy bilimga ega qilish fanning asosiy vazifalaridan hisoblanadi.

“Musiqqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari” fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

- 1 O‘quvchining musiqiy qobiliyatini aniqlash usullari qanday?
- 2 Innovatsion yondashuvlar asosida musiqqa darsini tashkil etish misoli
- 3 Musiqqa darsining namunaviy ishlanmasini tuzishda qaysi bosqichlar e‘tiborga olinadi?
- 4 Milliy sertifikat tizimi musiqqa o‘qituvchisining kasbiy kompetensiyasini qanday rivojlantiradi?
- 5 Pedagogikaning umumdidaktik tamoyillarining mohiyati nimalardan iborat?

- 6 Umumdidaktik tamoyillarning qanday turlari mavjud?
- 7 Musiqa o'qitish metodlarining maqsad va vazifalari qanday?
- 8 Musiqa o'qitish metodlari xususiy turlardan iboratmi?
- 9 Musiqa o'qitishning og'zaki metodlari nimani anglatadi?
- 10 Darsni musiqiy umumlashtirish metodi nimani anglatadi?
- 11 Musiqiy o'quvi bo'sh bo'lgan bolalar bilan ishlash metodi qanday qo'llaniladi?
- 12 Vokal-xor malakalari musiqa darsida qanday ahamiyatga ega?
- 13 Vokal-xor malakalari qanday turlari mavjud?
- 14 Nafas necha turga bo'linadi?
- 15 Ashulachilik nafasi necha turga bo'linadi?
- 16 Ashulachilik apparatining tuzilishi qanday?
- 17 Bolalar cholg'u asboblari jo'r bo'lish faoliyati qachondan qo'llaniladi?
- 18 «Blits-o'yin» metodi bu nima?
- 19 «Muloqot» texnikasi bu nima?
- 20 Uchta asosiy musiqa janrlarini toping
- 21 Qo'shiq o'rgatish qaysi harakatdan boshlanadi?
- 22 Musiqiy ta'limda interfaol metodlarni qo'llash qanday natija beradi?
- 23 Klaster metodi qanday ishlanadi?
- 24 "Musiqa bilan o'yinlar" musiqiy tarbiya asoschisi kim?
- 25 Musiqa o'qituvchisi oldiga qanday zamonaviy talablar qo'yilgan?
- 26 Tembr qaysi so'zdan olingan?
- 27 Pedagogik texnologiya nima?
- 28 "Bumerang" texnologiyasi nima?
- 29 Musiqa darsida ijodiy jarayonni tashkil etishda qanday muammolar bor?
- 30 O'quvchilar shaxsiyatida musiqiy psixologik va balog'at yosh xususiyatlarini e'tiborga olish muammolari qanday yuzaga chiqadi?
- 31 Kreativlikni rivojlantirishga to'sqinlik qiladigan omil qaysi?
- 32 Kasbiy kompetentligi mukammal o'qituvchi musiqa darsida o'quvchilarga nima beradi?
- 33 Pedagogik mahoratga ega mutaxassis bu kim?
- 34 Venn diagrammasini darsda qo'llashda o'quvchilarda nima shakllanadi?
- 35 K-4 modeli ichiga nimalarni oladi?
- 36 Kollaboratsiya nima?
- 37 O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim fan va innovatsiyalar vaziri kim?
- 38 Bayram tadbirlari ijobiy o'tishi uchun nima qilish kerak?
- 39 Xakkalar qo'shig'ining kompozitori kim?
- 40 Umumta'lim maktablarida nechta milliy musiqa cholg'u asboblari bor?
- 41 02.02.2022 yildagi PQ-112-son qaror nima to'g'risida chiqarilgan?
- 42 Musiqa o'qituvchisining roli haqida to'g'ri javobni tanlang

- 43 Zamonaviy musiqiy texnologiyalarni darslarda qo‘llashning afzalliklari nimada?
- 44 Musiqa o‘qituvchisi uchun talabalarning qanday qobiliyatlari ustida ishlash zarur?
- 45 Zamonaviy musiqiy pedagogikada talabalarga qanday yondashuv samarali?
- 46 Musiqa o‘qituvchisining ijtimoiy va madaniy mas’uliyati qanday?
- 47 Musiqa o‘qituvchisi darslarda interaktiv metodlarni qanday qo‘llaydi?
- 48 Musiqa o‘qituvchisining o‘quvchilarga kognitiv va emotsional rivojlanishga ta’siri qanday bo‘lishi kerak?
- 49 Zamonaviy musiqiy o‘quv dasturlarida qanday o‘zgartirishlar kiritish talab qilinadi?
- 50 Musiqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari fani talabalarni qanday faoliyatga tayyorlaydi?
- 51 1-sinfda musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 52 Musiqa darslari orqali bolalarda qanday qobiliyatlar rivojlantiriladi?
- 53 Musiqa darslarida qo‘llaniladigan metodlar qaysi javobda to‘g‘ri berilgan?
- 54 Musiqa darslari orqali bolalarda qanday hislatlar shakllanadi?
- 55 1-sinf o‘quvchilari bilan musiqqa mashg‘ulotlari qanday shaklda o‘tkaziladi?
- 56 2-sinfda musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 57 Musiqa darslarining asosiy vazifalari qaysilar?
- 58 Musiqa darsida o‘quvchilar qanday faoliyatlar bilan shug‘ullanadilar?
- 59 O‘quvchilarda musiqqa tinglash madaniyatini rivojlantirish uchun nima qilish kerak?
- 60 3-sinf musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 61 O‘quvchilarda musiqqa madaniyatini shakllantirish uchun nima qilish kerak?
- 62 Qaysi cholg‘u asboblari bilan 3-sinf o‘quvchilari tanishadi?
- 63 4-sinf musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 64 5-sinf musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 65 6-sinf musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 66 7-sinf musiqqa darslarining asosiy maqsadi nima?
- 67 Sinfdan tashqari ishlarning asosiy maqsadi nima?
- 68 Sinfdan tashqari ishlar qanday shakllarda tashkil etiladi?
- 69 Sinfdan tashqari ishlarni samarali tashkil qilish uchun eng muhim omil qaysi?
- 70 Bayram tadbirlarini tashkil qilishning asosiy maqsadi nima?
- 71 Bayram tadbirlarini tashkil etishda qanday bosqichlar muhim?
- 72 Maktabda qanday bayram tadbirlari o‘tkazilishi mumkin?
- 73 Tadbirlar qanday shakllarda o‘tkazilishi mumkin?
- 74 Diapazon nima?
- 75 Kuylash texnikasida to‘g‘ri nafas olish qoidasi nima uchun muhim?
- 76 Musiqa darsida didaktik o‘yinlardan foydalanishning asosiy maqsadi nima?
- 77 “Repertuar” atamasi nimani anglatadi?

- 78 Musiqiy eshitish malakasini shakllantirishda eng muhim vosita nima?
- 79 Xalq og‘zaki ijodi namunasi qaysi?
- 80 O‘quvchilarning kuylash mahoratini oshirish uchun qanday mashq kerak?
- 81 Tovushning tembri deganda nimani tushunasiz?
- 82 Boshlang‘ich sinf o‘quvchilari uchun eng mos musiqiy janr qaysi?
- 83 Maktab repertuarida kuylarning tanlanish mezonlari qanday bo‘lishi kerak?
- 84 Dirijyor nima ishni bajaradi?
- 85 Musiqa darsida intonatsiya ustida ishlash nimani anglatadi?
- 86 Vokal ansambl nima?
- 87 Maktab musiqa darslari nechta asosiy faoliyat turiga tayanadi?
- 88 Cholg‘ularni sinflashda asosiy mezonlardan biri nima?
- 89 Xor nima?
- 90 Bolalar uchun yozilgan qo‘shiqlar qanday bo‘lishi kerak?
- 91 Musiqa darslarida chizma va suratdan foydalanish nima uchun kerak?
- 92 Musiqiy diktant nima?
- 93 O‘quvchilarni musiqiy ijodkorlikka qanday jalb qilish mumkin?
- 94 Musiqa darslarida nafas mashqlari nima uchun kerak?
- 95 Metronom nima?
- 96 Musiqa fanining tarbiyaviy vazifasi nimadan iborat?
- 97 Musiqa darslarida kuylashdan tashqari yana nima qilinadi?
- 98 Orf pedagogikasi nimani o‘rgatadi?
- 99 Qo‘shiqni ifodali kuylash uchun nimalar muhim?
- 100 Tovush kuchi deganda nima tushuniladi?
- 101 O‘quvchilarning musiqiy eshituv qobiliyatini rivojlantirish uchun nima kerak?
- 102 Musiqa darslarining asosiy shakli nima?
- 103 «Musiqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari» fanining maqsadi?
- 104 Musiqaning inson hayotidagi o‘rni haqida ilk fikr bildirgan mutafakkirlar kimlar?
- 105 Musiqa o‘qituvchisiga qo‘yiladigan zamonaviy talablar?
- 106 «Musiqa madaniyati» fanidan yangi dastur xususiyati?
- 107 «Musiqa madaniyati» darsining maqsad va vazifalari?
- 108 Musiqa darsi o‘ziga xos qanday xususiyatga ega?
- 109 Yuqori sinflarda musiqa darslari faoliyati necha turdan iborat?
- 110 Boshlang‘ich sinflarda dars faoliyati necha turdan iborat?
- 111 Nima uchun o‘rta sinflarda dars faoliyati kamayadi?
- 112 Shaxs kamolotini rivojlantirishda musiqa tarbiyasining maqsadi?
- 113 Vokal-xor malakalarining ahamiyati?
- 114 Sinfdan va maktabdan tashqari musiqa tarbiyasi mazmuni?
- 115 O‘zbekistonda musiqa madaniyati shakllari tarixi?

- 116 5-sinfda musiqa o'qitishning vazifalari va mazmuni?
- 117 6-sinfda musiqa o'qitish mazmuni va metodlari?
- 118 7-sinfda musiqa o'qitish mazmuni va metodlari?
- 119 Sinf dan va maktabdan tashqari musiqiy tarbiya shakli va mazmuni?
- 120 Xorijiy mamlakatlarda musiqa ta'limi tizimi?
- 121 Musiqiy to'garaklar?
- 122 Maktab repertuari asarlarini ijrosida musiqiy-ritmik partitura ustida ishlash?
- 123 Qo'shiq o'rgatishda vatanparvarlik tarbiyasi?
- 124 Musiqa o'qituvchisiga qo'yiladigan talablar?
- 125 Qo'shiq kuylash orqali nafosat tarbiyasini shakllantirish?
- 126 Musiqa tinglash va musiqiy did tarbiyasi?
- 127 Musiqa asarini annotatsiyaga tayyorlash?
- 128 Musiqa darsi ishlanmasini tayyorlash?
- 129 Musiqiy-ritmik partitura ustida ishlash nimaga xizmat qiladi?
- 130 Musiqiy-ritmik partitura ustida ishlashning asosiy maqsadi?
- 131 Bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar bilan ishlash?
- 132 Nafosat tarbiyasini shakllantirish?
- 133 Ashulachilik apparati va ovoz hosil qilish?
- 134 Notaga qarab kuylash malakasi?
- 135 1-sinfda musiqa o'qitish maqsadi?
- 136 Bolalarni milliy cholg'ularga o'rgatish metodikasi?
- 137 Buyuk mutafakkirlarning musiqa tarbiyasiga hisssasi?
- 138 Darsdan tashqari tadbirlarda innovatsion texnologiyalar?
- 139 2-sinfda musiqa o'qitish metodikasi?
- 140 Qo'shiq o'rgatishda vatanparvarlik?
- 141 Musiqa o'qituvchisiga qo'yiladigan talab?
- 142 Nafosat tarbiyasi?
- 143 Musiqa tinglash va did tarbiyasi?
- 144 O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi qarorlari mazmuni?
- 145 Vazirlar Mahkamasining milliy sertifikat tizimi maqsadi?
- 146 Milliy sertifikat tizimining huquqiy asoslari?
- 147 Milliy sertifikat zarurati nimadan kelib chiqqan?
- 148 Milliy sertifikat tizimining ahamiyati?
- 149 Sertifikat olish talablari?
- 150 Test sinovlari tarkibi?
- 151 Innovatsion texnologiyalar asosida tadbir tashkil etish?
- 152 O'zbek bastakor va kompozitorlik ijodini o'rgatish?

- 153 Maktab o‘quvchilarini musiqiy o‘qitish mazmuni?
- 154 Maktabda musiqa darsining o‘rni?
- 155 Vokal-xor malakalari turlari?
- 156 Sinfdan tashqari musiqa tadbirlarining maqsadi?
- 157 Maktabdan tashqari musiqa tarbiyasi shakli?
- 158 Bolalar cholg‘u asboblari ustida ishlash?
- 159 Darsda qo‘shiq ijro etishga tayyorlash?
- 160 Bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar bilan ishlash metodikasi?
- 161 Musiqiy savod nima?
- 162 Ritm nima?
- 163 Tempo nima?
- 164 Dinamika nimani bildiradi?
- 165 Ansambl nima?
- 166 Musiqada pauza nimani bildiradi?
- 167 Nota nima?
- 168 Gammaning ma’nosi nima?
- 169 Major lad qanday xarakterga ega?
- 170 Minor lad qanday xarakterga ega?
- 171 Musiqiy interval nima?
- 172 Oktava nima?
- 173 Xalq qo‘shiqlarining asosiy xususiyati nima?
- 174 Musiqada janr nima?
- 175 Marş qanday xarakterdagi musiqa?
- 176 Raqs musiqasining asosiy xususiyati nima?
- 177 Cholg‘u ansambli nima?
- 178 Orkestr nima?
- 179 Simfonik orkestr tarkibi nimalardan iborat?
- 180 Xor jamoasi nechta ovoz turidan iborat bo‘lishi mumkin?
- 181 Dirijyor tayoqchasi nima uchun ishlatiladi?
- 182 Solist kim?
- 183 Bastakor kim?
- 184 Kompozitor va bastakor tushunchasi nimani anglatadi?
- 185 Musiqiy ifoda vositalari qaysilar?
- 186 Musiqiy asarni tahlil qilish nimani anglatadi?
- 187 Bolalar xorining asosiy vazifasi nima?

- 188 Musiqiy tarbiya nimaga xizmat qiladi?
- 189 Musiqa orqali bolalarda qanday sifatlar rivojlanadi?
- 190 Musiqiy tinglash jarayonida o‘quvchi nimani o‘rganadi?
- 191 Maktabda musiqa darsining asosiy vazifasi nima?
- 192 Musiqiy mashg‘ulotlarda ko‘rgazmalilik nima uchun muhim?
- 193 Musiqa san’ati inson ruhiyatiga qanday ta’sir qiladi?
- 194 Test sinovlarining tarkibi (nazariy, metodik, amaliy) qanday qismlardan iborat?
- 195 Amaliy ijro sinovi qanday mezonlar asosida baholanadi?
- 196 Baholash mezonlarida kompetensiyaviy yondashuv qanday aks etgan?
- 197 Skripka kaliti qaysi oktavalarni o‘z ichiga oladi?
- 198 Musiqa madaniyati fanida yaratilgan yangi dastur qanday xususiyatlarga ega?
- 199 Innovatsion yondashuvlar asosida musiqa darsini tashkil etish misolini keltiring.
- 200 Musiqa tarbiyasini rivojlantirishga hissa qo‘shgan buyuk mutafakkirlar kimlar?

Musiqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami	Turi	ARMdagi soni
1	E.Qobilova	Musiqa o‘qitish metodikasi	2023y	74.268.43	325543	Darslik	30 ta
2	E.Qobilova	Musiqa o‘qitish metodikasi va maktab repertuari	2020	74.268.43	y/κ407/1-100	O‘quv qo‘llanma	100
3	S. Begmatov	6-sinf “Musiqa”	2017	85.31ya72	316421-316426	Darslik	6

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalqso'zigazetasi. 2017 yil 16 yanvarg', №11
2. Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent "O'zbekiston" – 2017y.
3. Mirziyoev .Sh.M. Erkin va faravon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. "O'zbekiston" NMIU, 2016y.
4. Mirziyoev Sh. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2016 y.
5. MADANIYAT VA SAN'AT SOHASINI RIVOJLANTIRISH CHORA-TADBIRLARI TO'G'RIDA O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida "O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni. 1-ilova: "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi". Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 8 fevralg`soniva Internet resurs: www.lex.uz.
6. "O'zbekiston Vatanim manim" to'plam I, II, III, IV-qismlar. Toshkent: Mehnat, 1997.
7. Nurmatov H. va boshqalar. 1-3 sinf «Musiqqa» darsliklari. T., 2002
8. Ibrohimov O' 4, 7 sinf «Musiqqa» darsliklari T., 2001.
9. A. Mansurov Karimova D. 5 sinf «Musiqqa» darsliklari T., 2001
10. Begmatov S., D. Karimova 6 sinf. «Musiqqa» darsliklari T., 2007
11. Sharipova G'M. Musiqqa o'qitish metodikasi. T. 2004

Elektron ta'lim resurslari

1. www. ziyonet. uz
2. www. edu. uz

“Musiqqa tarixi” fanining umumiy mazmuni

“Musiqqa tarixi” fani musiqiy san'atning paydo bo'lishi, shakllanishi va taraqqiyot bosqichlarini tarixiy, nazariy hamda madaniy jarayonlar bilan uzviy bog'liq holda o'rganadigan ilmiy-pedagogik fandır. Mazkur fan jamiyat taraqqiyoti davomida musiqaning ijtimoiy vazifasi, estetik mohiyati va badiiy ifoda vositalarining rivojlanishini tahlil qiladi. Musiqqa tarixi orqali talabalarda musiqiy tafakkur, tarixiy ong va estetik dunyoqarash shakllantiriladi. “Musiqqa tarixi ” fani dasturi kunduzgi ta'lim shakli 3-kursning 5-6-semestrlarida o'tish rejalashtirilgan. Fan doirasida qadimgi davrlardan

boshlab zamonaviy musiqa san'atigacha bo'lgan jarayonlar o'rganiladi. Qadimgi Sharq va Yunon-Rim madaniyatida musiqaning o'rnini, o'rta asrlar davrida diniy va dunyoviy musiqa shakllari, Uyg'onish davri polifoniyasi, barokko, klassitsizm, romantizm va zamonaviy oqimlarning shakllanishi izchil tahlil etiladi. Masalan, Yevropa musiqa tarixida Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart va Ludwig van Beethoven kabi bastakorlarning ijodi alohida o'rin tutadi. Shuningdek, o'zbek va umuman Sharq musiqa merosi ham fan mazmunining muhim qismini tashkil etadi. Xalq og'zaki ijodi, maqom san'ati, mumtoz musiqa va bastakorlik an'analari tarixiy jarayonda ko'rib chiqiladi. Xususan, Shashmaqom tizimi, milliy cholg'u asboblari va an'anaviy ijrochilik maktablari chuqur tahlil qilinadi. O'zbek professional musiqa maktabining shakllanishi va rivojida Mutal Burhonov, Tolibjon Sodiqov kabi bastakorlarning ijodiy merosi o'rganiladi. "Musiqalar tarixi" fanida musiqa janrlari – opera, simfoniya, kantata, oratoriya, kamera musiqa, xalq qo'shiqlari va sahna asarlari taraqqiyoti ham qamrab olinadi. Masalan, opera san'atining shakllanishi va rivojida Giuseppe Verdi hamda Pyotr Ilyich Tchaikovsky ijodi muhim ahamiyat kasb etadi. Fan mazmuni faqat fakt va sanalarni o'rganish bilan cheklanmay, balki musiqiy asarlarni tahlil qilish, uslubiy xususiyatlarini aniqlash va ularning tarixiy sharoit bilan bog'liqligini ochib berishni ham nazarda tutadi. Talabalar musiqiy shakl, janr va uslublarning evolyutsiyasini o'rganish orqali san'atning uzluksiz rivojlanish qonuniyatlarini anglaydilar. Shu bilan birga, fan zamonaviy musiqa jarayonlarini ham qamrab oladi. XX–XXI asr musiqasida yangi yo'nalishlar, kompozitorlik texnikalari va milliy hamda jahon musiqasi o'rtasidagi integratsiya masalalari o'rganiladi. Zamonaviy o'zbek musiqa san'ati tarixi xam albatta o'rin egallagan. "Musiqalar tarixi" fani musiqiy merosni tarixiy izchilikda o'rganish, milliy va jahon musiqa madaniyatini qiyosiy tahlil qilish hamda kelajak avlodga san'atga nisbatan ongli va estetik munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi. Bu fan musiqashunoslik ta'limining muhim tarkibiy qismi bo'lib, bo'lajak pedagog va ijrochilarning kasbiy tayyorgarligida nazariy hamda amaliy asos vazifasini bajaradi.

“Musiqalar tarixi” fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari
“Musiqalar tarixi” fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Muza qiyofalari antik va Yevropa tasviriy madaniyatida kimlar asarlarida o'z ifodasini topgan?
2. Operaning vatani?
3. San'atda “davr” tushunchasining ta'rifi?
4. G'arbiy Yevropada professional cherkovdagi bir ovozli xoral qanday nomlangan?
5. Vena klassik maktabi namoyandalari ijodida gullagan musiqiy shakl?
6. XVII–XVIII asrda Angliyada oratoriya janrida ijod qilgan kompozitor kim?
7. Iogann Sebastyan Bax qachon tug'ilgan?
8. Kristof Villibald Glyukning millati kim?
9. Georg Fridrix Gendel qaysi shaharda tug'ilgan?
10. 1711 yilda Gendel nomini mashhur qilgan operasi qaysi?
11. Glyukning dastlab islohot qilingan operasi qaysi?

12. Gaydn qachon tug‘ilgan?
13. Gaydn simfonizmini yuksak darajaga ko‘targan mashhur simfoniyalari qaysi?
14. Wolfgang Amadey Motsart qachon tug‘ilgan?
15. Gaydn nechta simfoniya yaratgan?
16. Motsart turli janrlarda qancha asar yaratgan?
17. Motsartning butun hayotini necha davrga bo‘lish mumkin?
18. Zaltsburgda Xalqaro “Motsarteum” muassasasi qachon tashkil etilgan?
19. Gaydn qayerda vafot etgan?
20. Motsartning “Figaroning uylanishi” operasi qachon yozilgan?
21. Shubertning “Tugallanmagan simfoniyasi” qaysi yilda yozilgan?
22. Shopin o‘z ijodida nechta etyud yozgan?
23. Ferens List 1854 yili qanday uyushma tuzgan?
24. Verdi 1831 yilda qaysi konservatoriyaga qabul qilinmagan?
25. “Marvarid izlovchilar” operasi avtori kim?
26. “Fidelio” operasi muallifi kim?
27. J. Bizening “Karmen” operasi qaysi yozuvchining asari asosida yaratilgan?
28. “Per Gyunt” asarining muallifi kim?
29. Gektor Berlioz ijodida simfonik janrning qanday turi rivoj topadi?
30. Syuitalarga asos bo‘lib xizmat qilgan raqslar qaysilar?
31. Jiga raqsining milliy kelib chiqishi qaysi?
32. F. Shopin qaysi millat kompozitori?
33. Qaysi kompozitor venger xalq musiqasini butun Yevropaga mashhur qilgan?
34. Romantizm oqimi musiqa san’atiga nechanchi asrda kirib kelgan?
35. Inson ichki dunyosini, nozik va murakkab ruhiy olamini aks ettirish qaysi oqim ijodkorlariga xos?
36. “Tugallanmagan simfoniya” nechta qismdan iborat va muallifi kim?
37. L. van Betxoven nechta simfoniya yozgan?
38. L. van Betxoven nechta fortepiano sonatasi yozgan?
39. Impressionizm oqimida ijod qilgan ilk fransuz kompozitorlari kimlar?
40. “Bolero” asari kimga tegishli?
41. Klod Debyussi qachon tug‘ilgan?
42. F. Shopin qayerda vafot etgan?
43. “Gnomlar yurishi” mashhur fortepiano etyudi kimga tegishli?
44. “Tamerlan” operasi muallifi kim?
45. J. Verdining ijodida nechta opera mavjud?
46. “Nibelunglarning uzugi” opera turkumi nechta operadan iborat?
47. Impressionizm G‘arbiy Yevropa san’atida qachon paydo bo‘lgan?
48. Robert Shuman qaysi millat vakili?
49. “Bel canto” san’atidan farqli operani isloh qilgan kompozitor kim?

50. Verdining “Rigoletto” operasi qachon yozilgan?
51. Viktor Gyugoning “Qirolning dilxushi” dramasi asosida qaysi opera yozilgan?
52. Misr hukumati buyurtmasiga ko‘ra Verdi qaysi operani yozgan?
53. “Rigoletto” operasi librettosini kim yozgan?
54. “Loengrin” operasi kimga tegishli?
55. Uyg‘onish davrida kamonli cholg‘u ustalari Amati, Gvarneri, Stradivari qaysi millat vakillari?
56. Vena klassik maktabi vakili kim?
57. “Yaxshi temperatsiyalangan klavir”ning birinchi jildi qachon yozib tugatilgan?
58. Ferens Listning millati qaysi?
59. Motsart 1770 yilda qaysi akademiyaning a‘zosi bo‘lgan?
60. “Fuga san’ati” polifonik pyesalar turkumi kimga mansub?
61. Fortepiano sozining ixtirochisi kim?
62. XII asrda Fransiyada qaysi ibodatxonada birinchi kompozitorlik maktabi (Notr-Dam maktabi) tashkil topgan?
63. Iogann Sebastyan Bax qaysi shaharda tug‘ilgan?
64. Georg Fridrix Gendel qachon tug‘ilgan?
65. Gaydn qayerda tug‘ilgan?
66. Gaydn qaysi knyaz saroyida ishlagan?
67. Glyuk 1787 yili qayerda vafot etgan?
68. Operada “buffa” turi qayerda keng tarqalgan?
69. Har 5 yilda 1 marta Varshavada o‘tkaziladigan Shopin nomidagi pianinochilar konkursi qachon boshlangan?
70. Shopinning sevimli cholg‘u asbobi qaysi?
71. Romantizm oqimining yorqin vakili kim?
72. “Faust”, “Dante” simfoniylarining muallifi kim?
73. “Rapsodiya” so‘zining ma‘nosi nima?
74. List nechta “Venger rapsodiyalari”ni yaratgan?
75. Lyudvig van Betxovenning birinchi ustozini kim bo‘lgan?
76. Betxovenni I.S. Bax, Gendel, Gaydn va Motsart asarlari bilan ilk bor kim tanishtirgan?
77. Verdining Milan konservatoriyasiga kirishiga kim qarshilik qilgan?
78. Vagner nechta opera yaratgan?
79. Operada leytmotiv so‘zining ma‘nosi nima?
80. Nemischa “Meysterzinger” so‘zining ma‘nosi nima?
81. “Tristan va Izolda” operasi muallifi kim?
82. Rixard Vagner qachon vafot etgan?
83. “Tangeyzer” operasi muallifi kim?
84. “Reyn oltini” operasi muallifi kim?
85. “Qordagi izlar” nomli prelyudiya muallifi kim?

86. Ida Rubinshteyn Ravelga qaysi asarni yozishni iltimos qilgan?
87. Rossiyada mahalliy kompozitorlik maktabi qachon shakllangan?
88. Rus musiqa san'atida romans janri qaysi davrda gullab-yashnagan?
89. "Qizil ko'ylak" qo'shig'i muallifi kim?
90. M.I. Glinka qachon tug'ilgan?
91. Yosh Glinka Kavkazga qanday maqsadda borgan?
92. Glinka "Ivan Susanin" operasini qachon yozgan?
93. Dargomijskiy qachon tug'ilgan?
94. A.S. Dargomijskiyning "Tosh mehmon" operasini kim yakuniga yetkazgan?
95. "Suv parisi" operasi kim qalamiga mansub?
96. Doston ijrochilarini nima deb atashadi?
97. Mashhur hofiz, musiqiy meros bilimdoni kim edi?
98. VII asrda Eron Sosoniylari shohi Xusrav Parvez II saroyida kim xizmat qilgan?
99. Asrlar davomida hofizlar tomonidan og'izdan og'izga o'tgan yirik turkumli vokal-cholg'u asar nima deb ataladi?
100. "Kitab al-musiqa al-kabir" ilmiy risolasini kim yozgan?
101. "Sharq taronalari" xalqaro festivali qaysi shaharda o'tkaziladi?
102. O'zbekiston Respublikasi madhiyasining bastakori kim?
103. "To'maris" balet premyerasi qayerda bo'lib o'tgan?
104. "Buron" operasining bosh qahramoni kim?
105. Toshkent davlat konservatoriyasi qachon tashkil topgan?
106. Milliy ozodlik harakatiga o'z hissasini qo'shgan guruh nima deb ataladi?
107. O'rta Osiyoda jadidchilik harakatining asoschisi kim?
108. "Turkiston Xalq konservatoriyasi" qachon tashkil topgan?
109. IV–VII asrlarga oid Panjkent devoriy tasvirlarida qanday cholg'u chalayotgan ayol xudo tasvirlangan?
110. Borbadning haqiqiy ismi nima?
111. "Zafarnoma" asari muallifi kim?
112. Xoja Abdulqodir Marog'iy qaysi hukmdor davrida ijod qilgan?
113. Somoniylar davrida Buxoro nima bilan dong taratgan?
114. Abu Ali ibn Sino Buxoroda qanday bozori bo'lganini yozgan?
115. Darveshali Changiy qaysi cholg'uni "barcha musiqa asboblarning podshosi" deb atagan?
116. Abu Nasr Muhammad al-Forobiy qachon tug'ilgan?
117. Forobiyning to'liq ismi nima?
118. Forobiy qaysi shaharda tug'ilgan?
119. Forobiy taxminan 940 yildan qayerda yashagan?
120. Ma'lumotlarga ko'ra Forobiy nechta tilni bilgan?
121. Forobiy qayerda vafot etgan?

122. Qadimgi yunon mutafakkirlarining asarlariga sharh yozgan o'рта asr allomasi kim?
123. Forobiyning "Katta musiqa kitobi" Qohirada qachon chop qilingan?
124. Forobiy "bo'd" deb nimani izohlagan?
125. Forobiy izohlagan ilk musiqa ritmi nima deb ataladi?
126. O'рта asr Sharq musiqa ilmini nazariy va amaliy qismlarga ajratgan olim kim?
127. Ibn Sinoning mashhur musiqashunos shogirdi kim?
128. "To'liq musiqa kitobi" ("Kitob al-kafiy fi al-musiqa") kimning asari?
129. Fahriddin ar-Roziyning musiqa haqidagi risolalari qachon yaratilgan?
130. XIV asrning ikkinchi yarmida madaniyat va san'atdagi yuksalish kim hukmronligi davrida bo'lgan?
131. Darvesh Ali Changiy "Tengi yo'q san'atkor..." deb kimni atagan?
132. Samarqandda "xonandalar mavzesi", "sozandalar mahallasi", "bastakorlar ko'chasi" qaysi hukmron davrida joriy etilgan?
133. Abdulla Marvarid, Hofiz Qozoq va boshqalar kimning yaqin do'stlari bo'lgan?
134. Darvesh Ali Changiy qaysi hukmdor davrida yashab ijod qilgan?
135. "Duvozdahmaqom" qaysi davrda barqaror ko'rinishda namoyon bo'lgan?
136. II–IV asrlarga oid Tu'roqqal'a devoriy tasvirlarida qanday musiqachilar aks ettirilgan?
137. Beshik to'ylari qaysi folklor turiga kiradi?
138. Temuriylar davrida yaratilgan "Risolai musiqiy" asarini kim yozgan?
139. "Risola dar musiqa" kimning asari?
140. Ibn Zayla qaysi olimning shogirdi bo'lgan?
141. "Jali ul-alhon" asari muallifi kim?
142. Pand-nasihati, odob-axloq va ijtimoiy hayot hodisalariga bag'ishlangan lirik-epik she'rlar nima deb ataladi?
143. O'zbekiston musiqasida mahalliy uslublar necha turga bo'lib o'rganiladi?
144. O'zbek musiqasida nechta mahalliy uslublar bor?
145. Sato cholg'usi cholg'ularning qaysi guruhiga kiradi?
146. Halfachilik san'ati keng rivojlangan hudud qaysi?
147. O'zbek xalq musiqasi qanday turga bo'linadi?
148. O'zbek musiqasi tarixida birinchi opera qachon yaratilgan?
149. "Dilorom" operasini kim yozgan?
150. Shashmaqomni mahorat bilan ijro etgan hofizlar kimlar?
151. Yakka, xor va orkestr uchun yozilgan tantanavor asar nima deb ataladi?
152. O'zbek xalq musiqasi qanday mahalliy uslublarga bo'linadi?
153. O'zbekiston Respublikasi Davlat madhiyasi qachon qabul qilingan?
154. Jomiy "Risolai dar ilmi musiqa" asarida nimalar haqida yozgan?
155. "Tantanali" uvertyura muallifi kim?
156. "Kashmir afsonasi" baletining muallifi kim?

157. "Gulsora" dramasi musiqasini kim yozgan?
158. "Farhod va Shirin" dramasi musiqasini kim yozgan?
159. Shashmaqom cholg' u kuylarini ijro etishda qaysi cholg' u yetakchi hisoblanadi?
160. Shashmaqomning ritmik usullari qaysi cholg' u da ijro etiladi?
161. Shashmaqomdagi avjlar nomlari qaysilar?
162. Shashmaqomning 2-guruh sho' balari qaysilar?
163. Shashmaqomning 1-guruh sho' balari qaysilar?
164. Shashmaqom turkumidagi cholg' u kuylar (Mushkilot) bo' limining tarkibiy qismlari qaysilar?
165. Xorazm "Tanbur chizig' i" (nota yozuvi) ixtirochisi kim?
166. Shashmaqom turkumi ilk bor kim tomonidan besh chizikli nota asosida yozib olingan?
167. Xorazm maqomlari yaxlit turkum sifatida qachon shakllangan?
168. Shashmaqom tizimiga mansub maqomlar nomlari qaysilar?
169. "Maqom" atamasining musiqa istilohidagi dastlabki ma' nosi nima?
170. Xorazm maqom turkumining yettinchi maqomi qaysi?
171. "Alla" xalq qo' shiqlari qaysi turga kiradi?
172. Shashmaqomning cholg' u bo' limi nima deb ataladi?
173. Shashmaqomning ashula bo' limi nima deb ataladi?
174. O' zbekiston Kompozitorlar uyushmasi qachon tashkil topgan?
175. Ikkinchi jahon urushi yillarida qaysi konservatoriya Toshkentga evakuatsiya qilingan?
176. "Bahor" xalq raqs ansamblining tashkilotchisi kim?
177. "Maysaraning ishi" nomli ilk hajviy opera kim qalamiga mansub?
178. "To' maris" baletining muallifi kim?
179. "Sevgi va qilich" baletining muallifi kim?
180. "Tanovar", "Sevgi tumori" baletlarining muallifi kim?
181. "Sevgi tumori" baletining muallifi kim?
182. "Layli va Majnun" baleti kim qalamiga mansub?
183. Mutal Burhonovning "Jo' rsiz xorlar" to' plami qachon yaratilgan?
184. "Sen yetim emassan" kino filmiga kim musiqa yozgan?
185. Ko' plab o' zbek kinofilmlariga musiqa yozgan mashhur kompozitor kim?
186. Komiljon Otaniyozov nomidagi yosh xonandalar ko' rik-tanlovi qachon boshlangan?
187. Yunus Rajabiy nomidagi IV Xalqaro maqom ijrochilari konkursi qachon bo' lgan?
188. M. Uzoqov va J. Sultonov nomidagi yosh xonandalar ko' rik-tanlovi qayerda bo' lib o' tgan?
189. "Alla" ijrochilari ko' rik-tanlovi qachon boshlangan?
190. "Besh qarsak", "Boysun", "Gulyor", "Omonyor" ansamblari qaysi janrda ijod qilishadi?

191. “Omonyor” ansambli qayerda tashkil topgan?
 192. “Sharq taronalari” Xalqaro musiqa festivali qachondan boshlangan?
 193. Samarqand shahrida o‘tkaziladigan “Sharq taronalari” Xalqaro musiqa festivali necha yilda bir marta o‘tkaziladi?
 194. 1997-yil “Sharq taronalari” I Xalqaro musiqa festivalida birinchi o‘rinni kim qo‘lga kiritgan?
 195. “Alisher Navoiy” nomli opera muallifi kim?
 196. “Shiroq haqida afsona” simfonik poemasi muallifi kim?
 197. “Abdullajon” kino filmiga kim musiqa yozgan?
 198. Manbashunoslik bo‘yicha yirik tadqiqotlar olib borgan maqomdon olim kim?
 199. O‘zbek estrada musiqasining asoschisi kim?
 200. “Raqqosa”, “Baxt guli”, “Kashmir afsonasi” baletlari muallifi kim?

Musiqa tarixi fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati
Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

Tr	Muallif	Adabiyot nomi	Adabiyot turi	Nashr yili	Adabiyotning AMRdagi shfri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami	ARMdagi soni
1.	B. Madrimov	Музыка тарихи (чет эл музикаси тарихи)	Ўқув қўлланма	T. 2019	85.313	u/k 331/3-13, 3085-3091	17
2.	.O‘.K. Abdullayev	“Estrada va ommaviy tomoshalar tarixi”	O‘quv qo‘llanma	T. 2015	85.36	y/k 4367/1-10	10
3.	B. Madrimov	O‘zbek musiqasi tarixi	O‘quv qo‘llanma	T.2018	85.313	u/k 2189-2193, 2333-2336, 219/1-9, 4404	12
4.	A. Odilov	O‘zbek xalq cholg‘ulari ijrochiligi tarixi .	O‘quv qo‘llanma	T. 1995	85.31	u/k 2907-2561	31

5.	Urmanova L.A.	Rus musiqasi tarixi	Darslik	T.2011	85.313	Elektron	1
6	Matyoqubov O	Maqomot.	O'quv qo'llanma	T. 2004	85	7063- 7067	5
7	Trigulova A.X.	Xorijiy musiq adabiyoti	O'quv qo'llanma	T. 2009.	85,13	Elektron	1
8	I Akbarov	Musiq lug`ati.	Lug`at	T 1992	85.2	2452, 310917- 310919	3

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qathiy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalqso'zigazetasi. 2017 yil 16 yanvarg', №11
2. Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent "O'zbekiston" – 2017y.
3. Mirziyoev .Sh.M. Erkin va faravon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. "O'zbekiston" NMIU, 2016y.
4. Mirziyoev Sh. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2016 y.
5. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni. 1-ilova: "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi". Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 8 fevralg`soniva Internet resurs: www.lex.uz.
6. "O'zbekiston Vatanim manim" to'plam I, II, III, IV-qismlar. Toshkent: Mehnat, 1997.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.ziyonet.uz
2. www.edu.uz

Umumiy pedagogika faning mazmuni

Umumiy pedagogika haqida tushuncha, uning o'qituvchi faoliyatida tutgan orni. O'qituvchi faoliyatida pedagogik qobiliyat. Qobiliyatning psixologik-pedagogik tavsifi. Pedagogik qobiliyatning asosiy turlari. Empatiya va pertseptiv qobiliyatlar. O'qituvchining kommunikativ qobiliyati. Muloqot orqali ta'sir etish. Muloqotga kirishish. O'qituvchi faoliyatida muloqot madaniyati va psixologiyasi. "Muloqot" atamasining falsafiy, ijtimoiy, psixologik va pedagogik mohiyati, muloqot birligi. Pedagogik muloqot, uning o'ziga xos xususiyatlari. Pedagogik muloqotni tashkil etish madaniyati. O'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqot. Dars hamda darsdan tashqari jarayonda o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi muloqot, unga qo'yiladigan talablar. Pedagogik nazokat va odob-axloq. Pedagogik odob va pedagogik nazokat haqidagi tushuncha. Pedagogik nazokat tamoyillari va uning vazifasi. Pedagogik texnika haqida tushuncha pedagogik texnikani shakllantirish uslublari. Pedagogik texnika-o'qituvchining fe'l-atvori, yurish-turishini tashkil etuvchi usullar majmuasi. Pedagogik texnika vositasi: verbal va noverbal kommunikatsiya. Pedagogik texnikaning tarkibiy qimlari. Nutq texnikasi va notiqlik madaniyati. O'qituvchining ta'lim jarayonidagi mahorati. O'qituvchining tarbiyachi sifatidagi mahorati. O'qituvchining tarbiya texnologiyalari asosida faoliyat olib borishi.. O'qituvchi pedagogik faoliyatida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish. Pedagogik mahoratni oshirishda zamonaviy axborot texnologiyalarining ahamiyati. O'qituvchi pedagogik faoliyatida kasbiy refleksiyaning o'rni. O'qituvchi mehnatini ilmiy asosda tashkil etish Pedagogik mahoratni shakllantirishning asosiy tamoyillari: yaxlit holda yondashuv; faol muloqot; pedagogik harakatning xilma-xilligi; pedagogik ta'sirining ko'p qirraliligi; nazariy bilim va amaliy malakalarning o'zaro bog'liqligi.

“Umumiy pedagogika” fanidan davlat attestatsiyasi test sinovining asosiy savollari:

1. Pedagogika fanining predmeti
2. Pedagogika fanining asosiy vazifalari qaysi qatorda ko'rsatilgan?
3. Pedagogikaning obekti – bu.....
4. Kategoriya deb nimaga aytiladi
5. Pedagogikaning asosiy kategoriyalariga qaysilar kiradi
6. Pedagogikaning umumnazariy masalalari, qonuniyatlari va tamoyillari hamda tasniflashga oid masalalarni o'rganadigan fan bu.....
7. Pedagogika fanlar tizimi qaysi qatorda ko'rsatilgan?
8. Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi.
9. jismoniy yoki ruhiy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarni tarbiyalash va o'qitish bilan bog'liq muammolarni o'rganadi.
10. Shaxs rivojlanishi bu....
11. Shaxsga rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar?

12. «Ta'lim prinsiplari bor ekan, hamisha tarbiya prinsiplari ham bo'ladi, yoki aksincha»
13. ....bu ob'yektiv mavjud bo'lgan, takrorlanadigan, barqaror hodisalar orasidagi ma'lum aloqadorliklar yig'indisi....
14. Pedagogik jarayon qonuniyatlari asosida uni samarali tashkil qilishga nisbatan muayyan qo'yiladigan muhim talablar ..... deb ataladi.
15. Didaktika ilmiy bilimlar tizimi sifatida birinchi marta chex pedagogi .....ning «Buyuk didaktika» (1657-yil) asarida ochib berilgan.
16. Didaktika qaysi so'zdan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
17. Didaktikaning asosiy kategoriyalari bu.....
18. O'qitish jarayonida egallanadigan bilim, ko'nikma, malakalar, kompetensiya va fikrlash usullari tizimi.
19. Ma'lum bir fanni nazariy o'zlashtirishni aks ettiradigan inson g'oyalari yig'indisi.
20. Egallangan bilim, ko'nikma va malakalami kundalik va kasbiy faoliyatda qo'llay olish layoqati.
21. Taiim jarayonining tarkibiy qismlari orasidagi ob'yektiv, mavjud, barqaror, takrorlanuvchi aloqadorlik.....
22. Metod so'zi qaysi so'zdan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
23. ....bu muayyan loyiha asosida tashkil etiladigan, aniq maqsadga yo'naltirilgan hamda ushbu maqsadning natijalanishini kafolatlovchi pedagogik faoliyat jarayoni..
24. Illyustratsiya, demonstratsiya ta'lim metodlarining qaysi turiga kiradi?
25. Og'zaki ta'lim metodlari ko'rsatilgan qatorni toping?
26. o'quv materialini mazmunini isbot, tahlil, umumlashma, taqqoslash asosida bayon qilishdan iborat ta'lim metodi.
27. ....bu o'qituvchi va o'quv chining belgilangan tartibda, muayyan maqsadga muvofiq ma'lum rejimda tashkil etiladigan o'quv-bilish faoliyatining tashqi ifodasidir.
28. .... didaktik jarayonda kechadigan barcha sharoitlarni oydinlashtirish, uning natijalarini belgilashdir.
29. Ta'limni tashkil etishning yordamchi shakllari.....
30. baholashning ball shaklida ko'rsatilgan son jihatdan o'lchami bu.....
31. har tomonlama barkamol shaxsni shakllantirish bu.....
32. Tarbiya Jarayoni.....bu?
33. ....bu tarbiyaviy ishning yo'nalishiga, mazmuniga, metodlari va tashkil etilishiga, tarbiya jarayonining ishtirokchilari orasidagi munosabatlarga qo'yiladigan asosiy talablar ifodalanadigan dastlabki qoidalardir.
34. ....tarbiyalanuvchilarning ongi, irodasi, tuyg'ulari va xulqiga ta'sir etish usullari yig'indisidir.
35. Shaxs ongini shakllantirish (ishontirish) metodlariga.....
36. Faoliyatni tashkil etish va xulq-atvor me'yorlarini shakllantirish (mashq) metodlarga....
37. ....kishilarning turmush tarzi, hayoti, axloq-odobi, madaniyatini yanada o'zida mujassamlashtirgan tasavurlar, bilimlar yig'indisidir.
38. ....(arabcha - xulq-atvor ma'nosini bildiradi) ijtimoiy ong shakllaridan biri bo'lib, ijtimoiy munosabatlar hamda shaxs xatti-harakatini tartibga soladigan qonun-qoidalar majmuidir?

39. Ezgulik, tartiblilik, haqqoniylik, rostgo'ylik, adolatlilik, mehnatsevarlik, jamoaviylik kabi sifat va xususiyatlarni o'zida birlashtirgan shaxs tavsifi bu.....
40. Jismoniy tarbiyaning rivojlantiruvchi, tarbiyaviy, ta'limiy, sog'lomlashtiruvchi, umummadaniy vazifalarini ajratib ko'rsatgan pedagog olim.....
41. "Maqsadga muvofiqlik" so'zi bilan aniqlanadigan ma'naviy o'lchovga ega jarayon?
42. Boshqaruv uslublari ko'rsatilgan qatorni toping?
43. ....ta'lim muassasasi jamoasining yuqori boshqaruv organi bu.....
44. Rivojlanshida turli nuqson (kamchilik)lar bo'lgan o'quvchilarni korreksion o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ulanadigan soha
45. Korreksion (maxsus) Pedagogika qaysi so'zdan olingan nima ma'noni anglatadi?
46. surdopedagogika, tiflopedagogika, oligofrenopedagogika, logopediya sohalari pedagogikaning qaysi sohasiga mansub?
47. belgilangan (normal) va (mavjud kamchilik) faoliyat o'rtasidagi nomuvofiqlikni yo'qotish yoki kamaytirishdan iborat bo'lgan jarayon?
48. ....yunoncha «rehabilitas» - layoqati, qobiliyatini tiklash) ma'nosini anglatadi?
49. ....(yunoncha tuzatish) bolaning ruhiy yoki jismoniy rivojlanishidagi nuqsonlarni tuzatish, yo'qotish va pasaytirishni nazarda tutadi
50. ....(ingliz tilidan olingan bo'lib, inclusive, inclusion - uyg'unlashmoq, uyg'unlashtirish, qamrab olmoq, qamrab olish ma'nolarini bildiradi)
51. Didaktika termini birinchi bo'lib o'zining ilmiy maqolasida qo'llagan olim
52. ....loyihaning maqsadi Sharqiy Yevropa davlatlari bilan amalga oshirilayotgan tadqiqotlarai uyg'unlashtirish.
53. Yevropa Ittifoqining hamkor-davlatlarda oliy ta'limni rivojlantirishga yo'naltirilgan dasturi
54. Xotin-qizlarning kasbiy ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga yo'naltirilgan loyihalar tizimi
55. O'zbekiston respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni qachon qabul qilingan?
56. "Ta'lim tashkilotlari pedagog xodimlarining huquqiy maqomi" "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil bobiga tegishli?
57. Pedagogik faoliyat bilan shug'ullanish huquqi "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
58. Pedagog xodimlarning maqomi va ular faoliyatining kafolatlari "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
59. Pedagog xodimlarning majburiyatlari "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
60. Ta'lim oluvchilarning huquqlari "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
61. Ta'lim oluvchilarning majburiyatlari "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
62. "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning maqsadini aniqlang?
63. Ta'lim sohasidagi asosiy prinsiplar "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
64. Ta'lim olish huquqi "Ta'lim to'g'risida"gi qonunning nechinchil moddasida aks etgan?
65. "Inklyuziv" so'zi qanday ma'noni anglatadi?
66. Rejalashtirish -

67. Estetik tarbiya bu?
68. Quyidagi metodlardan qaysilari ongni shakllantirish metodlariga kiradi: 1) hikoya; 2) pedagogik talab; 3) etik suhbat; 4) mashq; 5) tushuntirish
69. Mashq, o'rgatish, tarbiyaviy vaziyat tarbiyaning qaysi metodlariga kiradi?
70. Quyidagilardan qaysi biri yuqori darajada uyushgan jamoa hisoblanadi
71. Demonstratsiya – bu:
72. Aniq maqsad hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyo-qarashini tarkib toptirish jarayoni bu.....
73. Estetika so'zining ma'nosi nima
74. Estetik tarbiyaning asosiy vositalarini aniqlang.
75. Shaxsning tabiat, jamiyat va sana'dagi maqsad tarzida idrok etadigan, takomillashgan go'zallik borasidagi bahosining aks etishi nima deb ataladi
76. - ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o'rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) yoki fan doktori (DSc) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun OTM va ITMlarda tashkil etiladigan oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar bo'yicha oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim shakli
77. Estetik axborotlar oqimi, estetik va axloqiy normalar yig'indisi orqali shakllanadigan va shaxsning buyum, hodisalarga estetik baho berishida yaqqol namoyon bo'ladigan hodisa nima deb ataladi
78. O'qitish metodlarining tasnifini ishlab chiqqan olim kim?
79. Pedagogikaning qaysi sohasi shaxsi va faoliyatida nuqsoni bor bolalarni o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ullanadi?
80. Idrok etish, o'rganish, mashq qilish va muayyan tajriba asosida xulq-atvor hamda faoliyat ko'nikma, malakalarining mustahkamlanib, mavjud bilimlarning takomillashib, boyib borish jarayoni
81. Ongli xatti-harakatning avtomatlashtirilgan tarkibiy qismi;
82. Pedagogikaning fanining obekti – bu...
83. Neyropedagogika bu -
84. Pedagogik antropologiya -
85. Qaysi so'z metod tushunchasining mohiyatini ochib beradi
86. Metod va usul tushunchalari bir narsami
87. (illyustratsiya) metodi ko'rsatilgan qatorni belgilang.
88. Ta'limning ko'rgazmali metodlarini ko'rsating.
89. .... yangi bilimlarni o'zlashtirish uchun o'qituvchi va o'quvchilar tomonidan foydalaniladigan obyekt.
90. Ta'lim mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlarni belgilang.
91. .... ma'lum bir fanning mazmunini dastur asosida didaktik talablarga rioya qilgan xolda bayon etuvchi o'quv kitobidir
92. "Dunyodan – bolaga, boladan – dunyoga" kitobining muallifi kim?
93. Hamma narsa uzluksiz ketmaketlikda olib borilishi kerak, bugungi aytganlaringiz kechagisini mustahkamlashi va ertangi aytganingizga yo'l ochib berishi kerak deb ta'kidlagan olim?
94. Bilimni ma'lum bir tizimda va uzluksiz ravishda berib boorish-bu?
95. Shaxsning muayyan faoliyatni tashkil eta olish qobiliyati-bu....?

- 96.“Moddiy va ma’naviy hayotni uyg‘un rivojlantirishimiz kerak. Maktab bu borada asosiy bo‘g‘in bo‘lishi lozim. Maktab ta’limini rivojlantirish biz uchun buyuk umummilliy maqsadga, umumxalq harakatiga aylanishi zarur” bu fikrlar kimga tegishli.
- 97.2019- yil 23-avgustdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoyev boshchiligida bo‘lib o‘tgan videoselektorda maktablarda qaysi fan o‘qitilishi ma’lum qilindi.
- 98.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli Farmon nima to‘g‘risida edi.
- 99.Ijtimoiy tarbiyaning umumiy qonuniyatlari, muayyan jamiyatda yagona ijtimoiy maqsadga muvofiq yosh avlodni tarbiyalash hamda unga ta’lim berishning mohiyati va muammolarini o‘rganadigan fan qaysi?
- 100.Ta’lim mazmuni deganda.....
- 101.Shaxsga to‘g‘ri ta’rif berilgan qatorni toping?
- 102.Muayyan, aniq maqsad hamda ijtimoiy- tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o‘stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyoqarashini tarkib toptirish jarayoni-bu....?
- 103.O‘quvchilarni nazariy bilim, ko‘nikma va malakalar bilan qurollantirish, ularning bilish qobiliyatlarini o‘stirish va dunyoqarashlarini shakllantirishga yo‘naltirilgan jarayon- bu...?
- 104.Shaxsning ongida tushunchalar, sxemalar, ma’lum obrazlar ko‘rinishida aks etuvchi borliq haqidagi tizimlashtirilgan ilmiy ma’lumotlar majmui-bu...?
- 105.Ko‘nikma -...?
- 106.Malaka-...?
- 107.Ta’lim- tarbiya natijasida o‘zlashtirilgan va tizimlashtirilgan bilim, hosil qilingan ko‘nikma va malakalar hamda tarkib topgan dunyoqarash majmui-bu...?
- 108.Rivojlanish – bu..?
- 109.Maktab yoshidagi bolalarni tarbiyalash va ularga ta’lim tarbiya berish masalalarini o‘rganuvchi fan qaysi?
- 110.Ko‘rish qobiliyati buzilgan bolalarni rivojlantirish, o‘qitish va tarbiyalash masalarini o‘rganuvchi soha bu..?
- 111.Ijtimoiy munosabatlar jarayonida pedagogik g‘oyalarning tutgan o‘rni, shaxsni kasbiy va ijtimoiy faoliyatga yo‘naltirish muommolarini o‘rganuvchi fan?
- 112.....- ta’lim muassasalarining o‘quv-tarbiya ishlari jarayonini o‘rganish asosida tadqiq etilayotgan muommo holat aniqlanadi, tajriba- avvali va yakunida qolga kiritilgan ko‘rsatkichlar o‘rtasidagi farq to‘g‘risidagi ma’lumotga ega bo‘linadi.
- 113.Anketa so‘zining lug‘aviy ma’nosi?
- 114.Fan olimpiadalari, turli mavzulardagi tanlovlar , maktab ko‘rgazmalari, festivallar, musobaqalar qaysi metodning shakllari hisoblanadi.
- 115.Eksperiment so‘zining lug‘aviy ma’nosi to‘g‘ri ko‘rsatilgan qatorni toping?
- 116.Bixeviorizm ta’limotining asoschisi kim?
- 117.Inson ko‘rib turgan, uning mavjudligini, shakllanishini ta’minlaydigan moddiy va ma’naviy shart-sharoitlarning majmuasi-...?
- 118.Yosh xususiyatlari deb ...?
- 119.Bolaning jismoniy va psixik kamoloti qaysi davrlarni o‘z ichiga oladi?
- 120.Qaysi yosh davrida o‘yin faoliyatini o‘rnini o‘qish egallaydi?

121.Katta maktab yoshidagi o‘quvchilarning yosh ko‘rsatkichlari to‘g‘ri ko‘rsatilgan qatorni aniqlang?

122.Pedagogik jarayonda ishtirok etadigan tizim tarkibiy qismlari qaysi qatorda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

123.Pedagogik jarayon qonuniyatlari-...?

124.Ta‘lim nazariyasi – bu?

125.Didakrikaning asosiy vazifasi nima?

126.Didaktikaning asosiy kategoriyalari qaysilar?

127.Ta‘lim vositalari-bu...?

128.....-bilim, ko‘nikma va malakalarni egallab olishning murakkab jarayoni bo‘lib, o‘quvchilar intellektual, irodaviy va jismoniy kuch-g‘ayratini talab etadi hamda ularning rivojlanishini rag‘batlantiradi.

129.Ta‘limning mazmunli tamoyillari qaysi qatorda to‘g‘ri keltirilgan?

130.Jamiyatning shaxsni ma‘naviy rivojlanishi darajasiga qo‘yilgan talablar, jamiyatning ijtimoiy tajriba va madaniyatini aks ettirgan ijtimoiy buyurtmasi modeli.. bu?

131.Sinflar bo‘yicha o‘rganilishi lozim bo‘lgan o‘quv fanlari va shu fanlar uchun ajratilgan o‘quv soatlari nimada ko‘rsatiladi?

132.O‘quv fan dasturi ..... asoslanadi?

133.Ta‘limning binar metodlari muallifi kim?

134.Ta‘limning bilimlarni o‘g‘zaki bayon qilish metodlari qaysilar?

135.Ta‘lim vositalari faoliyat obyektlari bo‘yicha necha turga bo‘linadi?

136.Bundan 350 yil avval vujudga kelgan ta‘limni tashkil etish shakli bu?

137.Har bir darsning maqsadini aniq belgilash darsga qo‘yiladigan talablarning qaysi biriga kiradi?

138.Talabalarning bilim,ko‘nikma, malaka va axloqiy sifatlarni o‘zlashtirish yo‘lidagi o‘zaro harakatini tashkil etishga asoslanuvchi ta‘lim shakli qaysi?

139.Tashxis-bu

140.O‘quvchilar tomonidan mazkur fanning muayyan bob yoki bo‘limlarining o‘zlashtirilganini tekshirish –bu .....?

141.....-aniq maqsad asosida, muayyan holat darajasini sifat va miqdoriy ko‘rsatkichlarda belgilashga imkon beruvchi sinov vositasi.

142.O‘quvchi bilim, ko‘nikma va malakalarini baholash mezonida “4” baho qo‘yiladi, agar:

a)O‘quvchi dasturdagi materialni to‘liq o‘zlashtirib olgan bo‘lsa,

b)O‘quvchi o‘rganilgan mavzuning mohiyatini bilsa,

c)O‘rganilganmavzu bo‘yicha asosiy fikrlarni ochib bera olsa,

d)O‘qituvchining savollariga qiynalmasdan javob bera olsa,

e)Egallagan bilimlarini amalda erkin qo‘llay olsa,

f)Egallagan bilimlarini amalda qo‘llay olsa,

g)Yozma ishda xatolari bor bo‘lsa,

h)Yozma ishda qo‘pol xatolarga yo‘l qo‘ysa,

143.O‘quvchi bilim,ko‘nikma va malakalarini baholash mezonida “4” baho qo‘yiladi, agar:

a)O‘quvchi dasturdagi materialni to‘liq o‘zlashtirib olgan bo‘lsa,

b)O‘quvchi o‘rganilgan mavzuning mohiyatini bilsa,

- c)O‘rganilgan mavzu bo‘yicha asosiy fikrlarni ochib bera olsa,
  - d)O‘qituvchining savollariga qiynalmasdan javob bera olsa,
  - e)Egallagan bilimlarini amalda erkin qo‘llay olsa,
  - f) Egallagan bilimlarini amalda qo‘llay olsa,
  - g)Yozma ishda xatolari bor bo‘lsa,
  - h)Yozma ishda qo‘pol xatolarga yo‘l qo‘ysa,
144. Jamoa so‘zining lug‘aviy ma‘nosi nima?
145. Jamoaning shakllanish bosqichi nechchi bosqichda kechadi.
146. Tarbiyalanuvchilarning xatti-harakati va faoliyatiga salbiy ta‘sir kjo‘rsatish bilan bog‘liq usul bu-...?
147. Ta‘lim oluvchining intellekti , bilish imkoniyatlarini , iqtidor va qobiliyatlarini rivojlantirishga yonaltirilgan tarbiya –bu...?
148. “Tabiatni muhofaza qilish to‘g‘risi”dagi qonun qachon qabul qilingan?
149. Atoqli pedagog V.A.Suxomlinskiy qaysi asarida “Men bolalar Alifbe” ni ochib, birinchi so‘zini hijjalab o‘qishlariga qadar avval dunyodagi eng ajoyib kitob – tabiat kitobini mutolaa etishlarini istardim” deb ta‘kidlagan
150. Korreksiya so‘zining ma‘nosi nima?
151. Defektologiya fani qachondan boshlab mustaqil fan sifatida o‘rganilib kelinmoqda?
152. Eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalar bilan shug‘ullanadigan pedagogika sohasi qaysi?
- a. Aqliy tarafdin zaif bolalarning ta‘lim-tarbiyasi bilan shug‘ullanadigan pedagogika sohasi qaysi?
153. Og‘ir nutq nuqsonlarini o‘rganish oldini olish, bartaraf etish yo‘llari, usullarini o‘rganadigan fan.
154. Ko‘rish qobiliyati zaif bolalar sezgi organlariga tayangan holda barmoqlari bilan qaysi shriftdan foydalanishadi?
155. Tarbiya bu...
156. Qaysi olim fikricha, pedagogik nazariya pedagogik borliqni ayrim tomonlarini izohlovchi, tushuntiruvchi, tashxislovchi vazifalarni bajaradi.
157. Pedagogikani fan sifatida maqsadi qanday ?
158. Pedagogikaning umumnazariy funksiyalari necha xil darajada amalga oshiriladi va ular qaysilar ?
159. Pedagogik tadqiqot metodlari necha turga bo‘linadi va ular qaysilar ?
160. Kimning fikricha, shaxs ijtimoiy-tarixiy va insonni ontogenetik rivojlanish mahsuli hisoblanadi.
161. Shaxsni shakllanishiga ta‘sir etuvchi omillarga qaysilar kiradi ?
162. Quyidagi qaysi olim «rivojlanish irsiyat, muhit, tarbiyaning o‘zaro uyg‘unligi ta‘sirida aniqlanadi» deb ta‘kidlaydi.
163. Ta‘lim jarayonini tashkil etishning eng tarixiy qadimiy shakli bu.....
164. Bilimlarni og‘zaki bayon qila turib rasmlar, chizmalar, jadvalga o‘quvchi diqqatini tortish qaysi metod uchun xos?
165. Didaktikaning asosiy kategoriyalari bu...
166. Ta‘lim mazmunini shakllanishini asosiy nazariyalari nechinchi asrda paydo bo‘lgan?
167. Standart qaysi so‘zdan olingan va uning ma‘nosi ?
168. DTS nima ?

169. Qaysi pedagog olimlar inson rivojlanishida irsiyatni rolini inkor etib, yangi tug‘ilgan bolani —«toza doska»ga qiyoslaydilar?
170. Sinf-dars tizimining belgilariga nimalar kiradi?
171. "Ta'lim deganda biz o'qituvchilarni o'quvchilar bilan bilimlarini mustahkamlash va o'zgartirishga asoslangan tizimli va rejali ishlarini tushunamiz" quyidagi fikrlar kimga tegishli?
- 172....-pedagogik borliqdagi pedagogik tizim ichida kechadigan ta'lim, tarbiya, rivojlanish jarayonlarini maqsadini, mazmunini, metod va vositalarini hamda shaklini o'rganuvchi fandır.
173. Konsepsiya nima?
174. Didaktika so'zi qaysi tildan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
175. Ta'lim nazariyasining obyektı bu...
176. Natural obyektlarga nimalar kiradi?
177. Ya.A.Komenskiy «Didaktikaning oltin qoidasida» ... prinsipiga amal qilish yo'llarini shakllantirdi.
- 178.... metodini qo'llashda jismoniy jazoni qo'llash, o'quvchilarni urish, kaltaklash, qo'rqitish, g'azablantirish, jismonan va ruhan azoblash, tahqirlash, sha'nini yerga urish kabilar taqiqlanadi.
179. Jamoa hayotining birinchi bosqichi uchun xarakterli hodisa nima?
180. Didaktika ta'lim nazariyasi atamasi sifatida dastlab nechanchi asrda paydo bo'ldi?
181. Ta'lim muassasalarida mehnat tarbiyasini tashkil etishda mehnatning qanday turlaridan foydalaniladi?
- 182.... o'quvchilar ongi, hayoti, turmush tarziga muayyan jamiyat tomonidan tan olingan va rioya qilinishi zarur bo'lgan tartib, odob, o'zaro munosabat, muloqot va xulq-atvor qoidalari, mezonlarni singdirish jarayoni.
183. Pedagogik jarayon komponentlarini nimalar tashkil qiladi?
- 184....— o'quvchilarni rivojlanishini ta'minlovchi ta'lim turi hisoblanib, bunda asosiy e'tibor nazariy bilimlarga qaratilgan holda, ta'lim tez va yuqori darajada qurilib, o'quvchilarni o'qitishda materialni ongli anglashni, maqsadga yo'nalganlikni, samaradorlikni, tizimlilikni ta'minlaydi.
- 185....ta'lim muassasasi jamoasining yuqori boshqaruv organi hisoblanadi.
186. Rivojlanshida turli nuqson (kamchilik)lar bo'lgan o'quvchilarni korreksion o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ulanadigan soha
187. Bilimlarni tekshirish va baholash qanday vazifalarni bajaradi?
- 188....— bu qonunga asoslangan tarbiyaga bo'lgan asosiy talab, pedagog harakatlarini aniqlovchi bosh g'oya hisoblanadi.
189. Sinf-dars tizimi bizning maktablarimizga qachon kirib keldi?
190. Sinf-dars tizimining kamchiliklari berilgan qatorni belgilang?
191. Ta'limni tashkil etish shakllari berilgan qatorni toping?
192. Dars, ma'ruza, seminar, konferensiya, amaliy laboratoriya mashg'uloti, fakultativ mashg'ulotlar, ekskursiya, ishlab chiqarish amaliyoti, mustaqil uy ishi, maslahatlar, to'garak mashg'ulotlari, kurs loyihalari, malakaviy loyihalar-bu..

193....-bu o'qituvchilar va o'quvchilar hamkorligida bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, o'quvchilarni aqliy imkoniyatlarini rivojlantirish maqsadida maxsus tashkil etilgan jarayondir.

194.Progmatizm nazariyasi asoschisi kim?

195... ..mutaxassisning maxsus tayyorlangan faoliyati bo'lib, tarbiyachining kasbiy onggi va ijtimoiy buyurtmadan kelib chiqadigan maqsad va vazifalardan aniqlanadi.

196.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning «Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida» gi qarori qachon qabul qilingan?

197.Qaysi me'yoriy hujjat o'quv predmetlar bo'yicha beriladigan ta'lim mazmunini o'quvchiga yetkazish uchun ajratilgan o'quv soatlarining minimum hajmidagi miqdorini belgilaydi?

198.Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida tarbiyaga ta'rif berilgan?

199.Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'limga ta'rif berilgan?

200.Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'lim kampusiga ta'rif berilgan?

201.Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'lim tizimiga ta'rif berilgan?

202.Davlat ta'lim standartlari va davlat ta'lim talablari Ta'lim to'g'risidagi qonunning nechinchi moddasida keltirilgan?

203.Ta'lim jarayoniga o'quv rejalari va o'quv dasturlarini joriy etish haqida Ta'lim to'g'risidagi Qonunning nechinchi moddasida keltirilgan?

204.Kategoriya so'zining lug'aviy ma'nosi?

205.Ta'lim bilim, malaka, ko'nikmalarni berish va egallash jarayonidir, - bu fikr kimga tegishli?

206.«Ta'lim metodlari faoliyat singari ikki tomonlama xarakterga ega bo'lib, pedagogik jarayonda subyekt –subyekt munosabatlarini o'rnatadi»- bu .. kimning fikri?

207.Ta'lim metodi- bu o'qituvchi qurol, bu o'qituvchi harakati yo'lidir bu kimning fikri.

208.Darsliklar

quyidagi vazifalarni bajaradi:

209.Ta'lim metodlari deyilganda,

210.O'qitish jarayoni uchta vazifani bajaradi:

211.1) o'zlashtirilishi lozim bo'lgan materialni idrok etish;

2) uni fahmlab olish, tushunchalarning hosil bo'lishi;

3) bilimlarni mustahkamlash va takomillashtirish, ko'nikma va malakalarning hosil bo'lishi;

4) hosil qilingan ko'nikma va malakalarni amaliyotda qo'llash bosqichlari bu.....

212.Ta'lim tamoyillari bu.....

213.Ta'lim tamoyillarini shartli ravishda ikki guruhga ajratish mumkin. Bular....

214.Ta'lim mazmuni, tamoyillari, shakl va metodlarini yangilash, ularning o'zaro aloqasi va birligini ta'minlash orqali shaxsni har tomonlama shakllantirish va rivojlantirishga yo'naltirish bu .....

215.....- o'qitish maqsadini amalga oshirish bo'yicha pedagogning tartiblangan faoliyati.

216. - o'quv jarayonining so'nggi mahsuli, belgilangan maqsadlarning amalga oshganlik darajasi.

217.Ta'lim muassasasining pedagogik faoliyatini boshqarish deb

218. Mavjud minimal imkoniyatlardan maksimal natijalarga erishish maqsadida muayyan xodim yoki guruhga ta'sir etish, ular bilan hamkorlik qilish jarayoni

219. .... u yoki bu obyektни boshqarishga oid aniq vazifalarni hal etishga qaratilgan bir turdagi ishlar majmui tushuniladi.

220. Rejalashtirish, tashkil etish, farmoyish berish, muvofiqlashtirish, nazorat qilish bu.....

221. ....- bu boshqaruv faoliyatini amalga oshiruvchi usul va yo'llarning to'plamidir.

222. rahbar o'z irodasini qo'l ostidagilarga ra'umiy kuch vositasida o'tkazishga intiladi. ya'ni majburlash, qo'rqitish, rag'batlantirish va boshqa chora-tadbirlardan foydalanadi.

223. rahbarning o'z qarorlarini tavsiyalar ko'rinishida berishi, xodimlarning ishiga kamroq aralashishi bilan tavsiflanadi.

224. rahbar o'z faoliyatini o'zining jamoasi a'zolariga tayangan holda, jamoa fikrini inobatga olib amalga oshiradi.

225. Xodimlarning o'zaro munosabatlarini rag'batlantirish bilan birgalikda ularning bildirgan fikriga quloq soladi, ular bilan maslahatlashadi, ijobiy tomonlarini inobatga olib rag'batlantirib boradi.

226. Bunda rahbar vositachi sifatida faoliyat ko'rsatadi, xodimlariga keng doirada mustaqillik, to'la erkinlik berish bilan bir qatorda, ularning harakatlariga kam e'tibor beradi va nazoratni sustlik bilan amalga oshiradi

227. Ta'lim muassasalarida o'quv-tarbiya jarayonini rivojlantirish, takomillashtirish, muassasa faoliyati bilan bog'liq barcha tashkiliy masalalarni muvofiqlashtirish, o'qituvchi va o'qituvchilarning kasbiy mahorati va ijodkorliklarini o'stirish maqsadida pedagogik xodimlarni birlashtiruvchi organ

228. ish rejasi, kengash bayonnomasi yoziladigan muhrlangan daftar, kengash materiallari, hisobot bu.....

229. Pedagogika Kengash hujjatlari .....davomida ta'lim muassasasida saqlanadi.

230. ....ta'lim muassasasida ta'lim jarayonining sifatini ta'minlash, o'qituvchilarning g'oyaviy-nazariy jihatdan tayyorgarligi hamda pedagogik va metodik mahoratlarini takomillashtirilib borishiga nazariy-metodik jihatdan rahbarlik qiluvchi organdir.

231. ....talim jarayonining metodik ta'minot. holatini o'rganadi, ta'lim muassasasi metodik ishlarini tashkil etadi va muvofiqlashtirib boradi

232. organizmning buzilgan yoki rivojlanmagan funksiyalarining o'mini to'ldirish yoki qayta qurishdir

233. Ushbu tuzilish qaysi dars turiga tegishli

a) tashkiliy qism;

b) o'tilgan mavzuni takrorlash (uy vazifasini tekshirish);

v) yangi mavzuni bayon qilish;

g) o'rganilgan materialni mustahkamlash;

d) o'quvchilarni baholash;

e) uy vazifasi.

234. Ushbu tuzilish qaysi dars turiga tegishli

a) tashkiliy qism;

b) yangi mavzuni bayon qilish;

- v) o'rganilgan materialni mustahkamlash;
- d) uy vazifasi.

235. Ushbu tuzilish qaysi dars turiga tegishli

- a) tashkiliy qism;
- b) o'rganilgan mavzularga doir savol-javob o'tkazish;
- v) o'rganilgan mavzularga doir amaliy topshiriqlarni bajarish;
- g) o'quvchilarni baholash.

236. Ushbu tuzilish qaysi dars turiga tegishli

- a) tashkiliy qism;
- b) nazariy materiallarni mustahkamlash;
- v) laboratoriya ishini o'tkazish;
- g) o'quvchilarni baholash;
- d) uy vazifasi.

237. Ushbu tuzilish qaysi dars turiga tegishli

- a) tashkiliy qism;
- b) nazariy materiallarni mustahkamlash;
- v) amaliy ish topshiriqlarini bajarish;
- g) o'quvchilarni baholash;
- d) uy vazifasi.

238. Darsga qo'yiladigan talablarni ko'rsating.

239. Individual, individual-guruhli, sinf-dars, leksiya-seminar va sinfdan tashqari, auditoriyadan tashqari, maktabdan tashqari kabi jumlar bu

240. O'qitishning eng qadimgi shakli ta'limning .....shakli hisoblanadi

241. 350 yildan beri o'z ahamiyatini yo'qotmay kelayotgan ta'lim shakli bu...

242. Bevosita o'qituvchi rahbarligida aniq belgilangan vaqt davomida muayyan o'quvchilar guruhi bilan olib boriladigan ta'lim jarayonining asosiy shakli sanaladi. Ushbu ta'rif qaysi tushunchaga tegishli.

243. Aralash (kombinatsion dars). Yangi bilimlarni bayon qilish darsi.

O'rganilganlarini takrorlash va mustahkamlash darsi. O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsi.

244. "har bir darsning ta'lim vazifalarini aniq belgilash, darsni axborotlar bilan boyitish, ijtimoiy va shaxsiy ehtiyojlarni hisobga olish bilan mazmunini optimallashtirish, idrok etish eng yangi texnologiyalarini kiritish, turli xildagi shakl, metodlar va vositalardan mos ravishda foydalanish" kabi talablar darsga qo'yilgan talablarning qaysi biriga tegishli.

245. "o'quv materialining tarbiyaviy imkoniyatlarini aniqlash, darsdagi faoliyat, aniq erishilishi mumkin bo'lgan tarbiyaviy maqsadlarni shakllantirish va qo'yish, faqat o'quv ishlari maqsadlari va mazmunidan tabiiy ravishda kelib chiqadigan tarbiyaviy masalalarni belgilash," kabi talablar darsga qo'yilgan talablarning qaysi biriga tegishli.

246. Tashxislash, bashoratlash, loyihalashtirish va rejalashtirish kabi bosqichlar bu....

247. To'garak, konferentsiya, maslahat

(konsultatsiya), fakultativ mashg'ulot, o'quv ekskursiyalari bu

248. Talim olganligini tashxislash va nazorat qilish tamoyillarini ko'rsating

249. "Tashxis jarayoni mazmunining ilmiy asoslanganligi, pedagogning barcha talim oluvchilarga do'stona munosabati hamda bilim, ko'nikma va malakalarni baholashning

aniq ko‘rinishda belgilangan mezonlaridan iborat”.ushbu muloxaza tashxislash jarayonining qaysi tamoyiliga tegishli

250.....barcha ta’lim oluvchilar o‘quv muassasida bo‘lgan birinchi kundan boshlab oxirigacha muntazam tashxisga jalb etilishini anglatadi.

251.....tamoyili awalo barcha ta’lim oluvchilarni aynan bir xil mezonlar bo‘yicha ochiq sinovdan o‘tkazishni anglatadi. Tashxis jarayonida belgilanadigan har bir o‘quvchi reytingi ko‘rgazmali, qiyosiy xarakterga ega. Oshkoralik tamoyili, shuningdek, baholami e’lon qilish va motivatsiyalashni talab etadi.

252.Og‘zaki tekshirish, yozma tekshirish, amaliy topsbiriqlami bajarishga asoslangan tekshirish, uy vazifalarini tekshirish kabilar bu.....

253.Bu nazorat metodida o‘qituvchi o‘quvchilarga o‘rganilgan mavzuning mazmunidan kelib chiqib, savollar beradi va ulami javob berishga undaydi. Bu.....

254.O‘qituvchi o‘rganilayotgan mavzuni alohida qismlarga ajratadi va ulami har biri dan O‘quvchilarga savollar beradi.Bu.....

255.O‘quvchilaming bilim, ko‘nikma va malakalarini nazorat qilish va baholashning eng samarali usullaridan biri bo‘lib, ulaming ijodiy qobiliyatlarini baholash imkonini beradi. Mazkur usulning mohiyati shundaki, o‘qituvchi alohida mavzu yoki o‘quv dasturining ma Mura bolimini o‘tib bo‘lganidan so‘ng oz vaqtning ichida barcha o‘quvchilami tekshirishi mumkin.

256.....nazorat ishi, insho, bayon, diktant yordamida olib boriladi.

Ammo o‘qituvchi va o‘quvchi o‘rtasida bevosita aloqaning yo‘qligi sababli lining fikrlashini kuzatish imkoni bo‘lmaydi.

257.Bu nazorat usulidan tabiiy-matematik sikldagi fanlardan o‘quvchilaming o‘zlashtirishini hisobga olishda keng foydalaniladi. Bu usul yordamida o‘quvchilaming olgan bilimlarini amaliyotda qo‘llay olish malakasi aniqlanadi.

258.Maqsadga yo‘naltirilganligi; ko‘p qirrali jarayon; uzoq muddat davom etishi; uzluksizligi; yaxlitligi; variativligi; natijalaming oldindan aniqlanmasligi; biroq kafolatlanishi zarurligi; ikki tomonlamailik; bu tushunchalar

259.Kundalik faoliyat an‘analari; bayram an‘analari kabi tushunchalar jamoaning .....

260. tarbiyalanuvchilaming ongi, irodasi, tuyg‘ulari va xulqiga ta’sir etish usullari bu.....

261.Tarbiya vositasi - bu usulmi yoki metodmi?

262.Shaxs ongini shakllantiruvchi metodlar.

Faoliyatni tashkil etish va xulq-atvor tajribalarini shakllantirish metodlari.

Xulq-atvomi va faoliyatni rag‘batlantirish metodlari. Bu tushunchalar nimani ifodalaydi?

263.O‘quvchi shaxsini g‘oyaviy va ma’naviy-axloqiy jihatdan shakllantirishda o‘qituvchining jonli so‘zi eng ta’sirchan metod hisoblanadi.

264.O‘quvchilar o‘z atrofidagi kishilarda hamma yaxshi axloqiy sifatlami ko‘rishlari va ibrat olishlari

265.o‘quvchilarda mehnat, ijtimoiy xulq va hayotiy tajriba ko‘nikmalarini shakllantirish maqsadida qo‘llaniladigan metod.

266.Ma’lum harakatlami rag‘batlantimvchi yoki unga to‘sqinlik qiluvchi

hamda o‘quvchini oqilona harakatlami bajarishga undovchi xarakterga ega bo‘lgan uslub

267.....eng muhim jazo chorasi. O‘qituvchi o‘quvchiga yuzma-yuz turib tanbeh beradi, buni kundaligiga yozib qo‘yish mumkin.

- 268.....tarbiyalanuvchining xatti-harakati va faoliyatiga ijobiy baho berish asosida unga ishonch bildirish, ko'nglini ko'tarish va uni qo'llab-quvatlash metodidir
- 269.....o'quvchining ma'lum xatti-harakatlariga jamoa yoki uning tarbiya uchun mas'ul bo'lgan subyektlar (ota-onalar, vasiylar, jamoatchilik vakillari va boshqalar) oldida baho berish.
- 270.Dunyoqarash o'z mohiyatiga ko'ra....
- 271.Dunyoqarash negizida aks etuvchi ijtimoiy-falsafiy, tabiiy, iqtisodiy, huquqiy, ma'naviy-axloqiy, estetik hamda ekologik bilimlarning takomillashgan ko'rinishi
- 272.Bir turdagi xulq-atvor, takrorlanadigan vaziyat, talab, standart, taqlid uchun misol, ijtimoiy fikr, did, qoida, urf-odat shaklidagi namuna.
- 273.Pedagogika fani shaxsni rivojlantirishning ikki muhim jihatiga asosiy e'tiborni qaratadi.Bu.....
- 274.....pedagogikaning muhim tarkibiy qismlaridan biri bo'lib, tarbiya jarayonining mazmuni, tarbiya turlari, shakl, metod, vosita va usullari, uni tashkil etish masalalarini o'rganadi.
- 275.“Psixologik jihatdan taraqqiy etgan, shaxsiy xususiyatlari va xatti-harakatlari bilan boshqalardan ajralib turuvchi, muayyan xulq-atvor va dunyoqarashga ega bo'lgan jamiyat a'zosi”. Bu ta'rif qaysi tushunchaga tegishli?
- 276.....muayyan, aniq maqsad hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulqatvori va dunyo-qarashini tarkib toptirish jarayoni.
- 277.Odam shaxs bo'lishi uchun.....
- 278.Mohiyatan oddiydan murakkabga, quyidan yuqoriga, eski sifatlardan yangi holatlarga o'tish, yangilanish, yangining paydo bo'lishi, eskining yo'qolib borishi, miqdor o'zgarishining sifat o'zgarishiga o'tishini ifodalaydi. Bu mulohazalar qaysi tushunchaga tegishli.
- 279.Ta'lim-tarbiya ta'sirida inson psixologik funktsiyalarining takomillashuvi, ijtimoiy-axloqiy qadriyatlar, xulq-atvor me'yor va qoidalarining o'zlashtirilish jarayoni nima deb ataladi?
- 280.Informatika darsida o'qituvchining kompyuter qurilmasini qismlarga ajratgan xolda, monitor, klavyatura, xotira qurilmasi kabi bo'aklarga ajratib ularning xar biriga alohida izoh berishi va ko'rsatib tushuntirishi jarayonida korgazmali metodning qaysi turi qo'llanilgan?
- 281.Tarix darsida o'qituvchining Amir Temurning portretini tasvirda namoyish qilishi, jangler bo'lib o'tgan hududlarni xaritada ko'rsatishi jarayonida korgazmali metodning qaysi turi qo'llanilgan?
- 282.Tabiiy obyektlarni namoyish qilishda odatda uning tashqi ko'rinishi (shakli, hajmi, miqdori, rangi, qismlari, ularning o'zaro munosabatlari)ga e'tibor qaratiladi, so'ngra ichki tuzilishi yoki alohida xususiyatlarini o'rganishga o'tiladi. Ushbu mulohazalar ko'rgazmali metodlarning qaysi biriga tegishli?
- 283.O'zlashtirilgan bilimlarni amaliy masalalar echimini topishga yo'naltirilgan jarayonda qo'llashni taqozo etadi. Bunda nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmasi hosil qilinadi. Bu qaysi metodga tegishli mulohaza?

- 284.....aqliy yoki amaliy (jismoniy) harakatlarni bajarish ko'nikmalarini egallash yo'lidagi ko'p marta takrorlanishlar bo'lib, ...ko'nikma hamda malakalarni shakllantirish mumkin emas
- 285.Botanika o'qituvchisi tasvir orqali o'simliklar bargining soda va murakkab turlarga bo'linishini izohlovchi sur'atni namoyish etdi. Bu qasi ta'lim metodi edi?
- 286.Yirik hajmdagi o'quv materialini og'zaki bayon qilish metodi sanalib, uning o'ziga xos xususiyatlari quyidagilardan iborat: qat'iy mantiqiy ketma-ketlik, uzatilayotgan axborotlarning ko'pligi, bilimlar bayonining tizimliliigi. Bu xususiyatlar qasi ta'lim metodiga tegishli?
- 287.O'qituvchining biologiya darsida hujayra maxsusini bayonida hujayraning bo'linishiga oid tasvirini video orqali namoyish etishi axborotni yetkazish shakliga ko'ra qaysi metodni ifodalaydi.
- 288.Fakultativ va tanlov bo'yicha kursiarni tashkil etish.....
- 289.Aniqlash va o'lchash ..... deb ataladi.
- 290.O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalari darajasini aniqlash va baholash bu.....deb ataladi
- 291.Kishilarning huquqiy bilim darajasi, huquqqa nisbatan ongli munosabati, huquqni hurmat qilish va unga rioya qilishi .....deb ataladi
- 292.....ta'lim muassasasida ta'lim jarayonining sifatini ta'minlash, o'qituvchilarning g'oyaviy-nazariy jihatdan tayyorgarligi hamda pedagogik va metodik mahoratlarini takomillashtirilib borishiga nazariy-metodik jihatdan rahbarlik qiluvchi organdir.
- 293.Ijtimoiy adaptatsiya.....
- 294.....Imkoniyati cheklangan bolalarning ta'lim olishiga oid qo'shimcha inoslamalarni tashkil qilib, qulay sharoit yaratadi.
295. ....turli xil ehtiyojli bolalarning ta'lim olishiga qaratilgan metodologiyani rivojlantirishga harakat qiladi.
296. ....Integratsiyaning bu shakli nogiron va nogiron bolmagan bolalar o'rtasidagi jismoniy farqni kamaytirishga qaratilgan.
- 297.O'qituvchining o'tilgan mavzuni mustaxkamlash jarayonidagi tashkil etilgan savol – javob jarayoni qaysi axborotni yetkazish shakliga ko'ra qaysi metod guruhiga tegishli?
- 298.Mashg'ulotda faollik uchun qo'yilgan bahoni e'lon qilmaslik holatida ta'lim olganligini tashxislashning qaysi tamoyili buzilgan?
- 299.Talabalarni bilimni muntazam baholab bormaslik va ularni qayd etmaslik holatida ta'lim olganligini tashxislashning qaysi tamoyili buzilgan?
- 300.Talabaga amaldagi baholash mezoniga mos bo'lmagan bahoni qo'yish holatida ta'lim olganligini tashxislashning qaysi tamoyili buzilgan?

“Umumiy pedagogika”

fanidan o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati

Asosiy darslik va o'quv qo'llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar paqami	Turi	ARMdagi soni
1	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,.	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika tarixi)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2022	24. 1AA73 P 21	U-5379	100ta
2	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,.	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika nazariya)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1SA73 A 98	U-5430	50 ta
3	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Sodiqov H.M, Primov Sh.Q, Zarmasov Sh.R	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika mahorat)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1BA73 A 98	U-5430	50 ta
4	Azizxodjaeva N.N. – T.:	Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat.	Darslik	“Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2006.	24. 1YA76 T91	U-4780	100 ta
5	Hoshimov K., Nishonova S., Inomova M. Hasanov R.	Pedagogika tarixi.	Darslik	O‘qituvchi, 1996.	24. 1YA76 T88	U-5880	100 ta
6	Yo‘ldashev O‘tkir Jumaqo‘ziyevich, Abdurashidov Adham Abdulhamidovich	“Umumiy pedagogika”	Darslik	Farg‘ona nashriyoti, 2021-yil	24. 1YA73 P 26	U-5779	100ta
7	O‘. J.Yo‘ldoshev A.Abdurashidov,	Umumiy pedagogika	Darslik	Fan vatexnologiya» nashriyoti 2017	24. 1YA73 P 21	U-5679	100ta
8	M.X.Toxtaxodjayeva	Pedagogik mahorat	Darslik	Toshkent: 2014 y.	24. 1YA73 A 98	U-5930	10 ta
9	M.Xushnazarova	Umumiy pedagogika(Pedagogika tarixi)	O‘quv qo‘llanma	Qo‘qon: “Farg‘ona”. 2021 y.	24. 1YA73 T 71	U-4780	100 ta
10	B.Xodjayev	Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti	Darslik	Toshkent: “Sano-standart”, 2017 y.	24. 1YA73 Q 53	U-5430	10 ta

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Ma'naviyat yulduzlari (Markaziy Osiyolik mashhur siymolar, allomalar, adiblar). - T.: A.Qodiriy nomidagi Xalq merosi nashriyoti, 1999.
2. Ismoilova Z. Pedagogikadan amaliy masbg'ulotlar. - T.: Fan, 2001.
3. Piskunov A.I., Istoriya pedagogiki i obrazovaniya. M.: TS «Sfera», 2001.
4. Bolalarni tarbiyalash va soglomashtirish ishlarida pedagogik texnologiya.-Toshkent. 2002.
5. Pedagogikadan amaliy mashqlar va masalalar /O'quv qo'lanma. O'. Asqarova.-Toshkent, Istiqlol, 2005.
6. Xasanboev J, To'raqulov X., Xaydarov M., Isanboeva O. Pedagogika fanidan izohli lug'at. - T.: Fan va texnologiya. 2008.
7. Djuraev R.X. va boshq. Pedagogik atamalar lug'ati. -Toshkent, Fan, 2008.
8. Boshqalardan farqli bola: parvarishlash va rivojlantirish. Shubina A.B.Toshkent. 2009.
9. Niyozov G., Axmedova M. Pedagogika tarixidan seminar mashg'ulotlari. -T.: NOSHIR, 2011.
10. Kaldibekova A.S. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyotidan laboratoriya mashg'ulotlari. - T.: —Fan va texnologiya" nashriyoti, 2013.
11. Pedagogik entsiklopediyaI va II jild. — O'zbekiston milliy entsiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti. -Toshkent, 2012.
12. Nogiron bolalarni tarbiyalashda oila va maxsus muassasa hamkorligini ta'minlashning ilmiy-pedagogik asoslari. L.Sh.Nurmuhammedova.- Toshkent.2014.
13. Maxsus pedagogika. Toshkent.: —Fan va texnologiyalarl 2014.
14. Xalq pedagogikasi. O'quv qo'llanma. M.Mutalipova. -Toshkent, 2015.

Elektron ta'lim resurslari.

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.ziyo.edu.uz.
5. www.gov.uz
6. www.zivonet.uz
7. www.istedod.uz

Umumiy psixologiya faning mazmuni

Umumiy psixologiya: umumiy psixologiyaning obyekti, vazifalari. Psixologiya tabiiy va ijtimoiy fan sifatida. Psixika haqida tushuncha, psixikaning oriyentirovka qiluvchanlik va boshqaruvchanlik vazifasi. Bosh miya va psixika. Psixika va ong. Psixologiya va falsafa. Sharq mutafakkirlarining psixologik qarashlari. Psixika va ongni tahlil qilish prinsiplari. Hozirgi zamon psixologiyasining tuzilmasi va uning prinsiplari. Psixologiyaning sohalari. Psixologiyaning metodlari va uning tahlili. Faoliyatniig psixologik tahlili. Motivlar va faoliyat. Psixikaning taraqqiyoti. Motivatsiya va emotsiya psixologiyasi. Iroda psixologiyasi. Shaxs psixologiyasi. Shaxs, individ, individuallik tushunchalari. Frustratsiya va shaxsning istiqbol rejalari. Konformizm. Dunyoqarash va e'tiqod. Muloqot psixologiyasi va nutq. Diqqat va uning turlari. Sezgi va idrok. Xotira va

xayol. Tafakkur. Muammoli vaziyat va uni hal qilish. Temperament, uning o'ziga xos xususiyatlari.

“ Umumiy psixologiya” fanidan davlat attestatsiyasi test sinovining asosiy savollari:

- 1 Psixologiya fani nimani o'rganadi?
- 2 Psixologiya fan sohalari tasniflab 3 guruhga ajratgan olim qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
- 3 Psixologiya fan sohalari ko'rsatilgan qatorni toping?
- 4 Qachon psixologiya fani falsafa fanidan mustaqil fan bo'lib ajralib chiqdi?
- 5 Bilish jarayonlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
- 6 "Dualizm" oqimining asoschisi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
- 7 Dualizm talimotining mohiyati nimadan iborat?
- 8 Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon uchqundan iboratligini ilgari surgan olim?
- 9 Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon atomdan iboratligini ilgari surgan olimni belgilang.
«Jon qismlarga bo'linmaydi lekin u faolyatning oziqlanishi, his etishi va harakatga kelishi, aql idrok kabi turlarga oid qobiliyatlarni namoyon qiladi» mazkur fikr kim tomonidan ilgari surilgan?
- 11 .Psixikaning eng yuksak darajasi bo'lib u, faqat insongagina xosdir?
- 12 Bu shunday psixik jarayonlar holatlar yig'indisiki, unda inson o'z xatti-xarakterlariga javob bermaydi, anglamaydi?
- 13 Ong nima?
- 14 Ongni nechta xossasi mavjud?
- 15 Psixika nima?
- 16 Organizmning tashqi va ichki tasurotlariga markaziy nerv tizimi orqali beradigan javob reaksiyasi..... deb ataladi?
- 17 Refleks nima?
- 18 Instinkt bu - ...?
- 19 Tropizm bu -?
- 20 Ong va faoliyat bir-biriga qarama-qarshi ham aynan bir narsa emas ular bir butunlikni tashkil etadi?
- 21 Dastlabki psixologik tadqiqotlar laboratoriyasi qachon kim tomonidan ochildi?
- 22 Ilk bora test tushunchasi kim tomonidan ishlatilgan?
- 23 Muloqot – bu...?
- 24 Monologik nutq nima?
- 25 So'z belgilari tizimi bo'lib, u muloqot jarayonida psixik faoliyat mahsuli bo'lib yuzaga keladi?
- 26 Pedagog va o'quvchilarning o'zaro ta'sir etish usullari yig'indisi.....?

- 27 Faoliyat nima?
- 28 Ko'nikma bu...?
- 29 Qaysi olim tomonidan "oliy nerv faoliyati" tushunchasini faoliyat tushunchasiga nisbatan qo'llangan?
- 30 Tashqi real ishdan ichki ideal ishga o'tish jarayoni bu.....?
- 31 Shaxs tushunchasiga to'g'ri ta'rif berilgan qatorni toping?
- 32 Xozirgi zamon psixologiyasida shaxs faolligi manbai – bu?
- 33 Avval.... ongli bajarib, keyinchalik avtomatlashgan xatti-harakatlarga ..... aytiladi?
- 34 Motiv bu-...?
- 35 Emotsiya bu -...?
- 36 Iroda ta'rifini aniqlang.
- 37 Iroda sifatlarini aniqlang.
- 38 Individuallik bu...?
- 39 Diqqatning ta'rifi qaysi javobda to'g'ri berilgan?
- 40 Diqqat turlari faolligiga ko'ra –?
- 41 Diqqat xususiyatlari – bu...?
- 42 Sezgi – bu...?
- 43 Sezgilar tasnifini aniqlang?
- 44 Adaptatsiya – bu...?
- 45 Qorni ochlikni, chanqashni sezish qaysi sezgi turiga oid?
- 46 Sezgi qanday jarayon?
- 47 Analizator – bu...?
- 48 Idrok ta'rifini aniqlang?
- 49 Sezgi a'zolarimizga bevosita ta'sir etib turib, ongimizda bir butun holda aks etishiga... deyiladi?
- 50 Gallyutsinatsiya - bu ...?
- 51 Yo'q narsalarni idrok qilish bu?
- 52 Ilyuziya bu...?
- 53 Narsa va hodisalarni, uni ayni paytda idrok qilmay esga tushirish.....?
- 54 Ilgari idrok qilingan narsa va hodisalami takror idrok qilish natijasi?
- 55 O'tmishda idrok qilingan narsalarning his-tuyg'u, fikr va ish-harakatlarning ongimizda qayta tiklanishi..... deb ataladi?
- 56 Beixtiyor esda qoldirishda qaysi jarayon asosiy rol o'ynaydi?
- 57 Xotira jarayonini aniqlang?
- 58 Konformlilik bu...?
- 59 Faoliyat turlari?
- 60 Hissiyot bu -...?
- 61 Oliy hislarni aniqlang?

- 62 Axloqiy hislarga nimalar kiradi?
- 63 Idrok qanday psixik jarayon?
- 64 Psixik faolligiga ko‘ra xotira turini aniqlang?
- 65 Faoliyat maqsadi ko‘ra xotira turini aniqlang?
- 66 Ijodiy xayolning maxsus turi qanday nomlanadi?
Odam o‘zini oldiga hech qanday maqsad qo‘ymasdan irodani ishga
- 67 solmasdan qandaydir o‘z-o‘ziga obraz va tasavvurlarni yaratishga.....aytiladi?
- 68 ..... oldindan belgilangan maqsad asosida iroda kuchini ishga solib, muayyan obraz va tasavvurlarni yaratishga aytiladi?
- 69 Ijodiy xayolning tilakdagi kelajakka qaratilgan shakli bu .....?
- 70 Mazkur xayol turida voqelik aks ettiriladi, orzular amalga oshadi?
- 71 Amalga oshmaydigan xayol turi qanday nom bilan ataladi?
- 72 Tafakkur bu-?
- 73 Shunday bir tafakkur operasiasidirki, uning yordami bilan biz narsa va hodisalarni fikran yoki amaliy va xususiyatlarni tahlil qilamiz?
Shunday bir tafakkur operasiasidirki, biz narsa va hodisalarning analizda
- 74 bo‘lingan, ajratilgan ayrim qismlarini, bo‘laklarini sintez yordami bilan fikran va amaliy ravishda birlashtirib, butun holiga keltiramiz?
Shunday bir tafakkur operasiasidirki, bu operasiya vositasi bilan ob'ektiv
- 75 dunyodagi narsa va hodisalarning bir-biriga o‘xshashligi va bir-biridan farqi aniqlanadi?
- 76 Narsa va hodisalarning belgi va xususiyatlari haqida tasdiqlab yoki inkor qilib aytilgan fikr.....deb ataladi?
- 77 Tafakkur turlarini aniqlang?
- 78 Tafakkurning sifati bu-?
- 79 Uzoq davom etadigan anchagina kuchli hissiy holatdir?
- 80 Uzoq davom qiladigan va barqaror bo‘lgan emotsional holatdir?
- 81 Stress so‘zining ma‘nosi nima?
- 82 Jamiyatning axloqiy yuksalishi insoniyatning manfaatlarini va ideallarini ifodalaydi?
- 83 Odamning aqliy faoliyati bilan bog‘liq bo‘lgan hislar?
- 84 Odamlar chiroyli narsani ko‘rganlarida, shu narsalarni tasavvur qilganlarida va ular to‘g‘risida fikr yuritganlarida ularda paydo boladigan ijobiy hislar bu...?
Kishining shunday faolligidirki, bunday faollik oldindan biror maqsad qo‘yib
- 85 va shu maqsadga erishish vositalarini oldindan belgilab, ongli ravishda zo‘r berish natijasida voqe bo‘ladi?
- 86 Temperament so‘zining ma‘nosi?
- 87 Temperament haqidagi dastlabki ta’limot kim tomonidan yaratilgan?
- 88 Shaxsning individual psixik xususiyatlariga nimalar kiradi?
- 89 Asab tizimining kuchli, muvozanatli inert (sustkash), og‘ir vazmin tip qaysi temperamentga mos keladi?

- 90 Xolerik bu...?
- 91 Xarakter-bu...?
- 92 Keltirilgan olimlardan qaysi biri xarakterni inson yuz tuzilishiga qarab aniqlashni taklif etganlar?
- 93 Insoning o'zini xayolan suhbatdoshi o'rniga qo'yish orqali uning kechinmalari va hissiyotlarini tushunishga intilishi. Bunda insonning emosional muammoiariga yondashishi tushuniladi?
- 94 Ikki yoki undan ortiq kishilar o'rtasidagi nutq –?
- 95 Inson yuz harakatlarining bir qismi bo'lib, u orqali insonning o'ylari, hatti-harakatlari, tasawurlari, xotiriashi, taajjubi va hokazolarda namoyon bo'ladi?
- 96 Inson tanasi yoki uning qismlari yordamida ifodalanadigan harakatlar tizimidir?
- 97 Qobiliyatlar nimada namoyon bo'ladi??
- 98 Biz uning bir narsadan ikkinchi boshqa bir narsaga, faoliyatning bir turidan boshqa turiga o'tishini tushunamiz?
- 99 Miya fikrlarimizni mahorat bilan boshqarib, inson organizmining beshta asosiy tuyg'ulari.....nazorat qiladi?
- 100 Xotira jarayonlari ko'rsatilgan qatorni toping?
- 101 Faoliyatda motiv qanday vazifani bajaradi ?
- 102 Odamning har xil yosh bosqichlarida psixik rivojlanishining xususiyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'i bu...?
- 103 Ta'limtarbiyaning psixologik qonuniyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'ibu ...?
- 104 "Biz bolalarni o'rgana olmasdan turib, tarbiyalay olmaymiz" ushbu fikr muallifi kim?
- 105 Yosh psixologiyasining predmeti?
- 106 Yosh psixologiyasi sohalari keltirilgan qator?
- 107 "Inson tarbiya predmeti sifatida" nomli asar muallifi?
- 108 E.Erikson bo'yicha 3davr nima deb nomlanadi?
- 109 Senzitiv davr bu....?
- 110 Yosh va pedagogik psixologiya fan sifatida qachon taraqqiy etib rivojlangan?
- 111 Tashkiliy metodlarni tarkibiy qismlari keltirilgan javobni toping?
- 112 Yosh psixologiyasining asosiy metodologik tamoyillari bu....?
- 113 E.G'. G'oziev bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
- 114 Yosh va pedagogik psixologiya fanini taraqqiy etishda o'zbekistonlik olimlar ko'rsatilgan qatorni toping.
- 115 ..... inglizcha so'z bo'lib,sinash,tekshirish demakdir bu qaysi metod turi?
- 116 Ontogenez bu...?
- 117 Prenatal davr qanday davr?

- 118 Ona qornida rivojlanishi nechta bosqichni o‘z ichiga oladi?
- 119 Test metodi birinchi bor kim tamonidan nechanchi yilda fanga kiritilgan?
- 120 "Men", "o‘zim" konsepsiyasi bolada qaysi yosh davrida vujudga keladi?
- 121 Ilk bolalik davri nechi yoshlarni o‘z ichiga oladi?
- 122 Ilk bolalik davrining asosiy faoliyati bu...?
- 123 Maktabgacha yosh davri nechi yoshlarni o‘z ichiga oladi?
- 124 Maktabgacha yosh davri nechi bosqichni o‘z ichiga oladi?
- 125 Maktabgacha yosh davrining asosiy faoliyati bu...?
- 126 Maktabgacha yosh davrining asosiy xususiyati bu...?
- 127 Bolaning o‘yin jarayoni va uni tashkil qilishda tajriba, bilim va ko‘nikmalardan ijodiy foydalanishi....
- 128 Ijodiy o‘yin turlari ko‘rsatilgan qatorni toping?
- 129 Maktabgacha yoshidagi bolalar diqqatini qaysi turi rivojlangan bo‘ladi?
- 130 Bolalardagi predmetni idrok qilish necha oydan boshlanadi?
- 131 Bolaning qaysi faoliyatida aqliy harakatlari tarkib topa boshlaydi?
- 132 Bolaning shaxsi va shaxsiy xislatlari qaysi davrda rivojlanadi?
- 133 Kichik maktab yoshi davriga necha yoshgacha bo‘lgan davr kiradi?
- 134 Kichik maktab yoshida o‘quv jarayonida asosan o‘qituvchilar nimani talab qiladi?
- 135 Kichik maktab yosh davrining asosiy faoliyat turi?
- 136 Kichik maktab yosh davrining asosiy xususiyati?
- Bolaning psixik faoliyatni *rejalashtirish, boshqarish, nazorat qilish kabi*
- 137 murakkab shakllariga javob beradigan maxsus bo‘limlari necha yoshda to‘liq rivojlanadi?
- 138 Kichik maktab yoshidagi o‘quvchi faolligining nech xil ko‘rinishi mavjud?
- 139 Kichik maktab yoshidagi o‘quvchi Jismoniy faolligi bu...?
- 140 Kichik maktab yoshidagi o‘quvchi Psixik faolligi bu...?
- 141 Kichik maktab yoshi davrida qanday xotira rivojlanadi?
- 142 Kichik maktab yoshidagi bolalarni tafakkuri, nutqi, uning qaysi psixologik jarayon bilan rivojlanadi?
- 143 Kichik maktab yoshidagi o‘quvchilarda qanday ko‘nikmalar vujudga keladi?
- 144 6- 7 yoshdagi normal rivojlanayotgan bola o‘z nutqida nechtagacha so‘z boyligidan foydalanadi?
- Bu metod ijtimoiy psixologiya metodi bo‘lib qo‘yilgan savollarga javob
- 145 olishga va buning natijasida ma’lumot olishga mo‘ljallangan metoddir.Qaysi metod haqida gap boryapti?
- 146 “Akseleratsiya” so‘zining ma’nosi nima?

- 147 Empirik metod nimaga asoslanadi?
- 148 O`smirlik yoshida o`zaro munosabatlarning xususiyatlari va «tanglik» davrining kechishi nima bilan aniqlanadi?
- 149 O`smirlik yoshi necha yoshlarni o`z ichiga oladi?
- 150 O`smirlik davri qanday psixologik ko`rinishlari bilan xarakterlanadi?
- 151 O`smirlik davrini “ psixik rivojlanishdagi krizis » deb nomlagan olim?
- 152 O`smirlik davri necha bosqichga bo`linadi?
- 153 Xarakter aksentuatsiyasi tushunchasini fanga kim tomonidan olib kirilgan?
- 154 O`tish davrining inqirozi haqidagi nazariya asoschilari?
- 155 Qaysi davrda bolalikdan kattalik holatiga ko`chish jarayoni sodir bo`ladi?
- 156 Qaysi faoliyat o`smirda yuksak axloqiy xis tuyg`ularni vujudga keltiradi?
- 157 O`smirlik davrida xotira jarayonining qaysi turi rivojlanadi?
- 158 O`smirlik davrida men obrazlarining qaysi turlari shakillanadi?
- 159 O`smirlik davrining asosiy faoliyati bu...?
- 160 Ta`surotni qabul qilib oladigan retseptorlar hamda javob reaksiyasini qaytaruvchi organlar bilan bog`laydigan *sezuvchi nervlar bu...?*
- 161 Ilk o`spirinlik yoshi necha yoshlarni o`z ichiga oladi?
- 162 Ilk o`spirinlik davrida shaxs motivatsion sohasining rivojlanishiga urg`u bergan olim?
- 163 Kim tomonidan 1920 yilda o`spirinlik haqida nazariyalar ko`pligi ta`kidlangan va 3ta yirik yo`nalishlarni ajratib ko`rsatgan?
- 164 Qaysi davr umumiy va maxsus layoqatlarning rivojlanishi bilan xarakterlanadi?
- 165 Qaysi davrda odamning fuqaro sifatida shakllanishi uning ijtimoiy jihatdan yetilishi o`z taqdirini o`zi hal qiladi, ijtimoiy hayotida faol ishtirok etish davri qaysi?
- 166 Pubertat bu..?
- 167 Dismorfofobiya bu..?
- 168 Yoshlik davri nech yoshlarni o`z ichiga oladi?
- 169 Yoshlik davrining asosiy faoliyat turi...?
- 170 Sezgirlikning barqarorlashuvi necha yoshgacha davom etadi?
- 171 B.G. Ananov bo`yicha tadqiqot metodlari nech guruhga bo`linadi?
- 172 Bola taraqqiyotining ikki zonasini ajratib ko`rsatgan olim?
- 173 “Ong faoliyatda paydo bo`lib, faoliyatda shakillanadi” degan fikr muallifi bu...?
- 174 G.S. Abramova bo`yicha yosh davrlari nechta turi ko`rsatilgan?

- ..... yani uzluksiz metodi yordamida subektiv omillarning o‘ziga
- 175 xosligini, ijtimoiy muxitning sinaluvchiga tasiri o‘rganiladi bu qaysi metod turi?
- 176 Elkonin harakatli o‘yinlarning foydalari, mazmuni, o‘zaro bog‘liqligidan kelib chiqib ularni necha guruhga ajratgan?
- 177 Freydizm yo‘nalishiga kim asos solgan?
- 178 Inson yoshiga qarab sezgirlikning barqarorlashuvi 2550 yoshgacha davom etishligini aniqlagan olim bu....?
- 179 Anketa metodi qanday usulda o‘tkaziladi va nechta guruhga bo‘linadi?
- 180 Pubertat (jinsiy yetilish) davri necha yoshlarni o‘z ichiga oladi?
- 181 Yosh davrlari to‘g‘ri tasniflangan qatorni aniqlang?
- 182 Kichik yoshdagi o‘quvchilarni xotirasi kattalarning xotirasidan...?
- 183 Maktabgacha davrdagi bolalarda qanday psixik jarayon rivojlanadi?
- 184 Nechanchi sinfdan boshlab o‘qishga qiziqish differensiyalashadi?
- 185 Normal bola necha oydan yura boshlaydi?
- 186 O‘quv jarayoni ko‘proq qaysi sinf o‘quvchilarini o‘ziga jalb qiladi?
- 187 O‘shish nima?
- 188 Obrazli xotira qaysi davrda kuchli rivojlanadi?
- 189 Bola shaxsida qaysi bilish jarayoni orqali bolada yozma nutq paydo bo‘ladi?
- 190 Qaysi davr bolaning nutq va nutq faoliyati to‘g‘ri maqsadga muvofiq rivojlanishi bosqichi hisoblanadi?
- 191 Yetuklik davrining birinchi bosqichi qaysi yosh oralig‘ini qamrab oladi?
- 192 Yetuklik davrida shaxs faoliyatining asosiy xususiyati nima?
- 193 Yetuk shaxsda javobgarlik hissi qanday kengayadi?
- 194 Yetuklik davrida “o‘ziga hisob berish” nimani anglatadi?
- 195 33–35 yoshlarda kuzatiladigan muhim psixologik o‘zgarish nima bilan bog‘liq?
- 196 Yetuklik davrida faoliyat samaradorligi asosan nimaga tayanadi?
- 197 Yetuklik davrining ikkinchi bosqichi qaysi yoshlarni qamrab oladi?
- 198 Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida mehnatga munosabat qanday o‘zgaradi?
- 199 Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida hayot tajribasi nimani ta’minlaydi?
- 200 Yetuklik davrida “Men” obrazi nechta asosiy ko‘rinishda namoyon bo‘ladi?

“ Umumiy psixologiya ” fani bo‘yicha o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati

Asosiy darsliklar va o‘quv qo‘llanmalar

No	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi	Adabiyot ning
----	---------	---------------	------------	----------------------	---------------

				shifri	ARMdagi inventar raqami
1.	Z.T.Nishonova, N.G'.Kamilova, D. U.Abdullayeva, M.X.Xolnazarova.	Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya.	Toshkent. 2017	88.4	y/k 40406/1
2.	Ivanov I., Zufarova M.	Umumiy psixologiya.	O'z.FMJ, 2008	88.3 1-98	Y-6858/100
3.	Xaydarov F.I., Xalilova N.	Umumiy Psixologiya	/darslik/ Toshkent – “Innovatsiya - ziyo” - 2021	88 3 ya73	922257/1
4.	Yugay A.X., Mirashirova N.A	Общая Психология	T., Fan va texnika markazi, 2012.	88.3 Ю 15	У-7586/8
5.	Jalilova S.	Taraqqiyot psixologiyasi va differensial psixologiya	Darslik. Innovatsiya 2020	88.83	322451- 322455
6.	Do'stmuxamedova Sh. A NishonovaZ.T., JalilovaS.X., Sh.K.Karimova., Sh.T. Alimbaeva	Yosh va pedagogik psixologiya	T. TDPU, 2013 .	88.574 Ë 83	У-7586/8
7.	O.Tolipova	Umumiy psixologiya	“Ilm va fan” nashryoti 2023.	88.4	88.3ya-ua- 722
8.	D. Saliyeva	Ontogenez psixologiyasi	“Farg'ona” nashryoti 2024	88.2 Ya73	y/k1155/1- 30

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006
2. Nishanova Z, Psixik taraqqiyot diagnostikasi. T., TDPU, 2004
3. Nishonova Z.T., Tulyaganova S.T., Ubayduilae A.X. "O'smirlik davrida o'quvchi holatining namoyon bo'lishi".T.TDPU, 2009.
4. G'oziev E.G'. Ontogenez psixologiyasi .-T.: Noshir. 2010. 359 b.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.childpsv.ru
2. www.edu.uz
3. www.flogiston.ru
4. www.pedagog.uz
5. www.psychology.uz
6. www.psychology.net.ru
7. www.psvcatalog.ru
8. www.psychology.net.ru
9. www.tdpu.uz

Barcha ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun mataxassislik fanlardan yakuniy davlat attestatsiyasini test shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezonlari

Yakuniy davlat attestatsiyasi test shaklida o'tkaziladi. **Umumiy pedagogika** 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. Psixologiya nazariyasi va tarixi jami 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. **Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkazish uchun har bir savolga bir daqiqa (misol va masalalar qatnashgan savollar uchun ikki daqiqa) vaqt beriladi.**

Talabalarning yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari quyidagi baholash jadvali asosida amalga oshiriladi:

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61

4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi baholar e'lon qilingan kundan e'tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

EDU-DEPARTMENT.KOKANDSU.UZ tizimi orqali ERI bilan tasdiqlangan

Qo'qon davlat universiteti

Hujjat kodi: YADA0066

Kafedra mudirlari tasdig'i

Kafedra mudiri
(Musiqqa nazariyasi)

Tasdiqlangan

QOBILOVA E'ZOZXON BAKIROVNA

2026-03-23 08:22:48

S/N: 78F490DA

Dekanat va Boshqarma tasdig'i

Fakultet dekani

Tasdiqlangan

TADJIBAYEV JAMSHID KULDASHEVICH

2026-03-23 11:17:41

S/N: 78A6A175

O'quv-uslubiy boshqarma

Tasdiqlangan

BARATBAYEV BEKZOD BATIROVICH

2025-10-29 10:04:43

S/N: 78E806EB